

www.juwel.com

Intelligente Produkte für
Garten und Haushalt

Aufbauanleitung

Mehrkommer-Komposter AEROPLUS 6000

Maße: ca. 79 x 79 x H 110 cm · Art.-Nr. 20171 / 20871

Hier geht's zum
Aufbauvideo:

[https://youtu.be/
pXMt5NvcQhc](https://youtu.be/pXMt5NvcQhc)

oder

QR-code scannen

Vergleichssieger

SEHR GUT (1,5)

Juwel Aeroplus
6000

Im Vergleich: Komposter

Vergleich.org

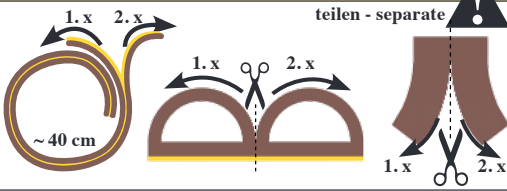

09/2018

Garantiert
Garantied
Garanti
kein / no

Formaldehyd
schädliches
Schwermetall

D	5	SI	11	BG	16
GB	6	SK	12	S	17
F	7	HR	12	SF	18
NL	8	CZ	13	N	19
I	9	BH	14	DK	20
E	10	EE	15		

Teileliste / Part list / Liste des pièces fournies / Lista delle parti:

A	B	C	D	E	F	G	H
							
2 x	2 x	2 x	1 x	1 x	1 x	1 x	1 x
28370	28371	28372	28374	28373	28390	28388	28389
I	J	K	L	M	N	O	P
							
1x	1 x	1 x	2 x	2 x	1 x	3 x	2 x
28391	28386	28387	28382	28383	28385	28377	28384
Q	R	S	T	U	V	W	X
				 ø 3,9 x 38 mm	 ø 5 x 20 mm		
2 x	1 x	1 x	1 x	1 x	12 x	2 x	4 x
28379	28378	51380	51439	33757	26104	33770	26827
Y	Z		a	b	c	d	
				 ø 5 x 30 mm			
2 x	1 x		1 x	8 x	4 x	2 x	
26099	26783		26098	26106	26094	51795	

Werkzeug notwendig! Tools required!

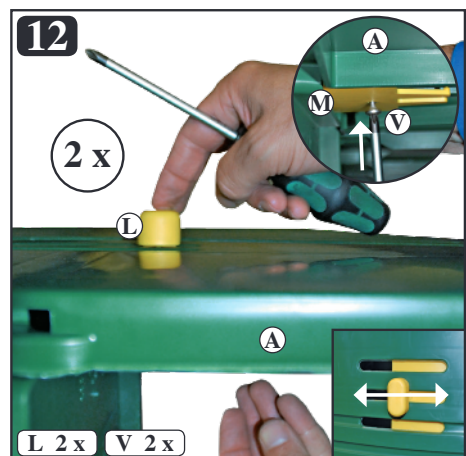
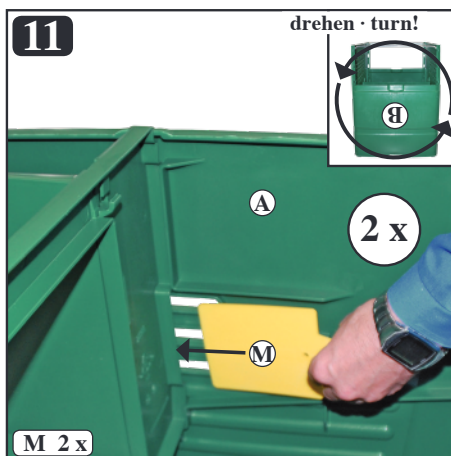
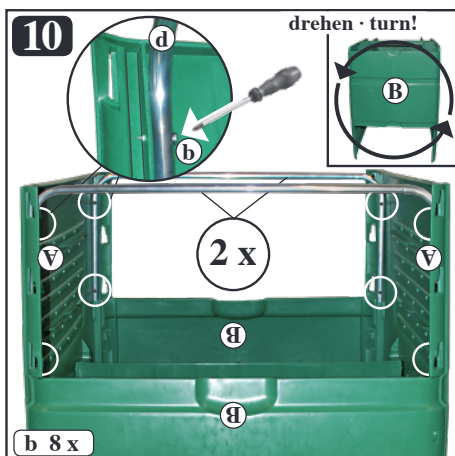
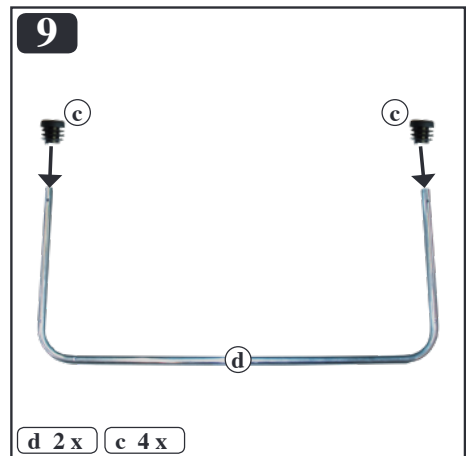
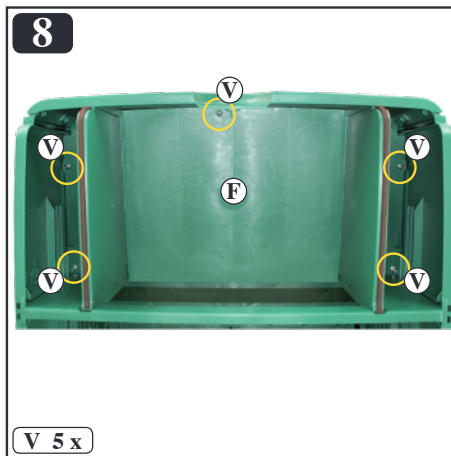
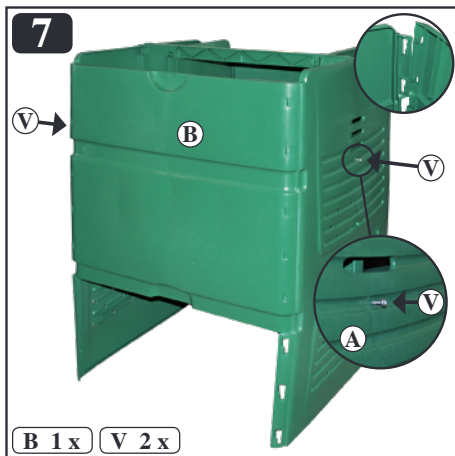
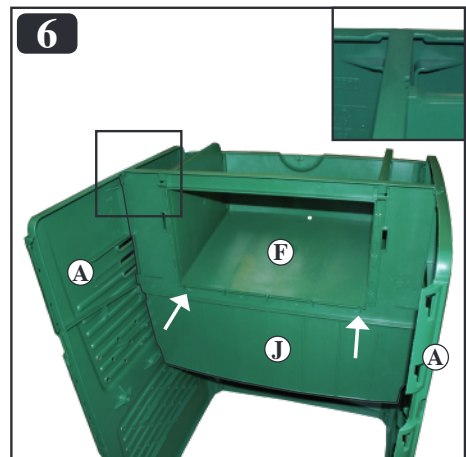
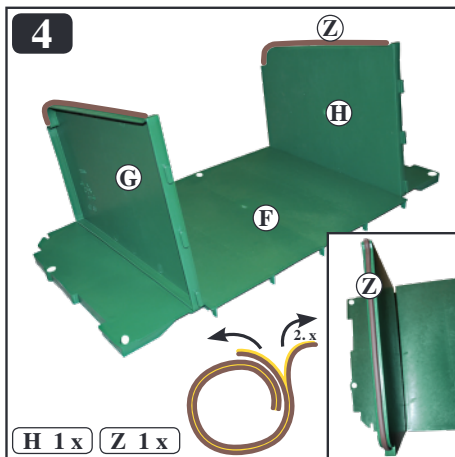
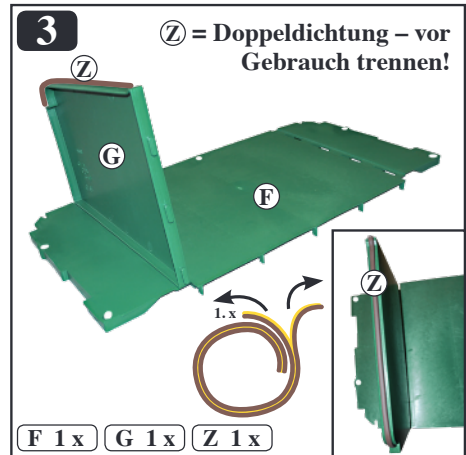
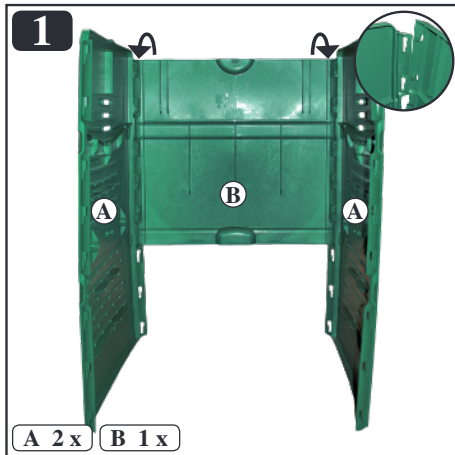
1 x

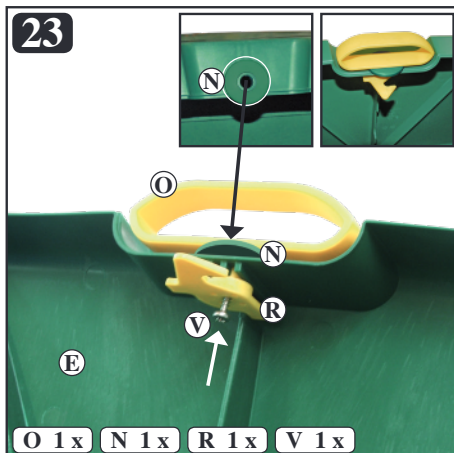
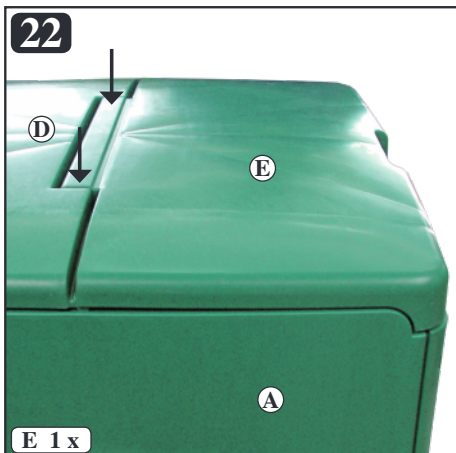
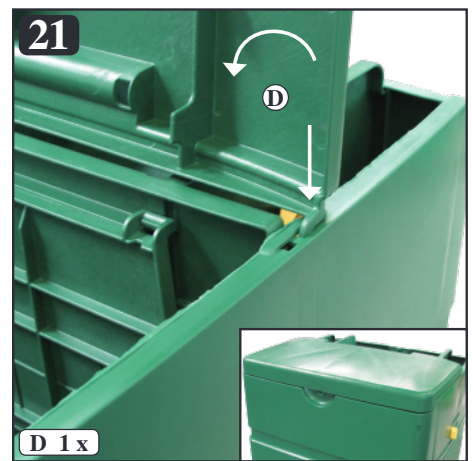
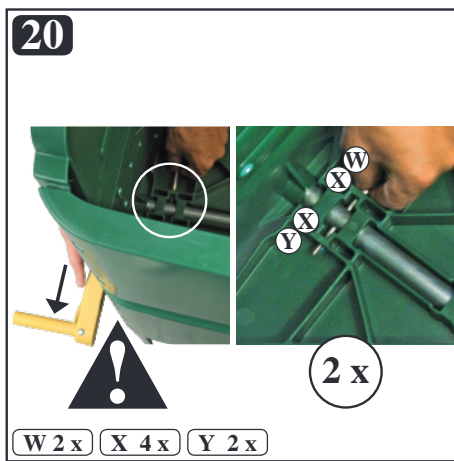
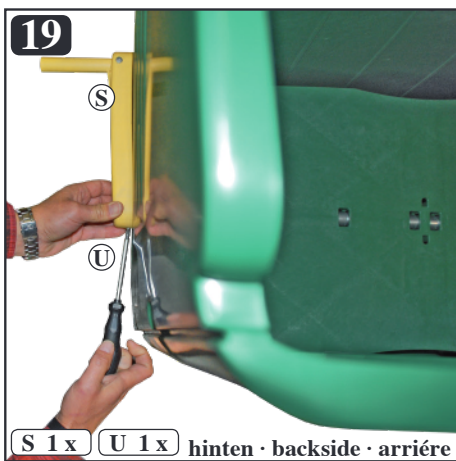
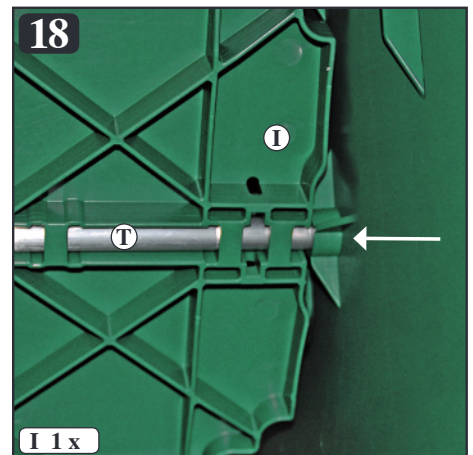
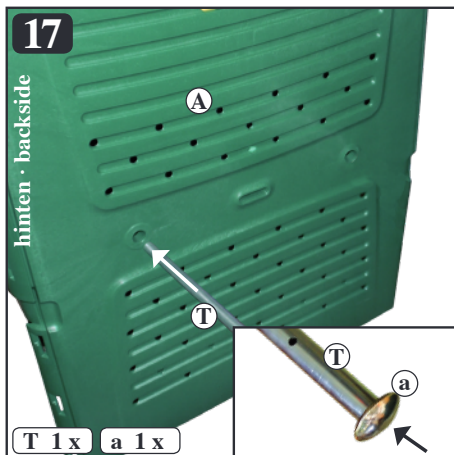
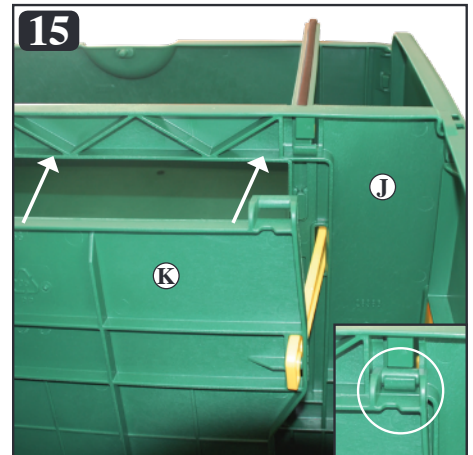
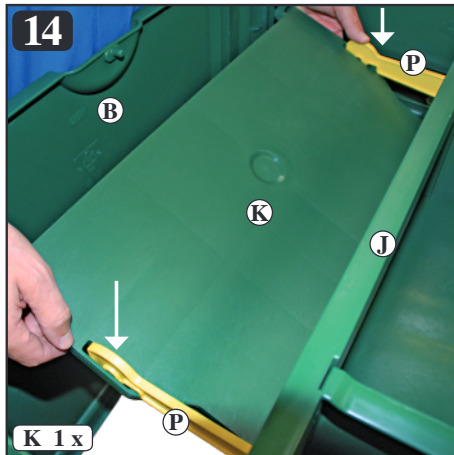
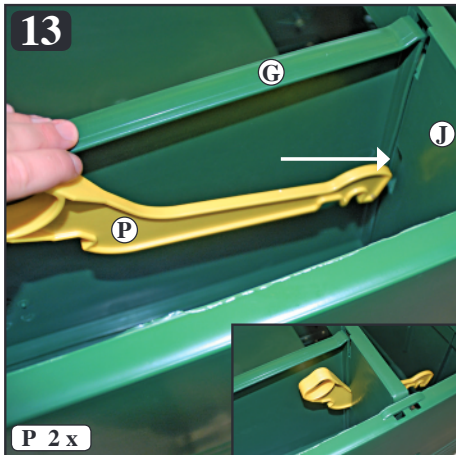

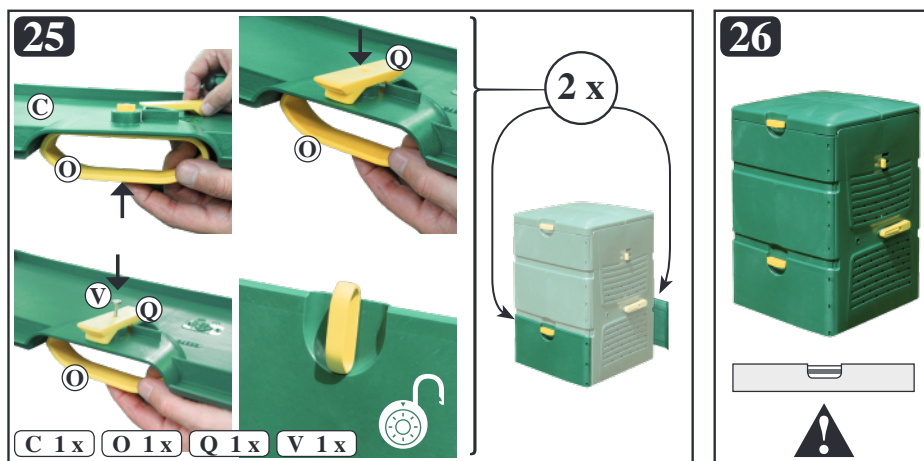
2 x SW 10

- D** Vor dem Aufbau Anleitung lesen und für spätere Verwendung aufbewahren.
- DK** Vejledningen skal læses inden pobygning og gemmes til senere brug.
- GB** Please read these instructions prior to assembly and keep them for further reference.
- SI** Pred postavitvijo natančno preberite navodila ter jih shranite za kasnejšo uporabo.
- F** Avant le montage, veuillez lire la présente notice et la ranger soigneusement afin de pouvoir la réutiliser ultérieurement.
- SK** Pred postavením si prečítajte návod a odložte si ho na neskoršie použitie.
- NL** A.u.b. voor de montage de aanwijzingen lezen en voor later gebruik bewaren.
- HR** Prije sastavljanja pročitati uputstvo i sačuvati ga za kasnije korištenje.
- I** Prima del montaggio, leggere le istruzioni e conservarle per un utilizzo successivo.
- CZ** Před montáží si přečtěte návod a uschovejte jej pro pozdější použití.
- E** Antes del montaje deberán leerse las instrucciones y guardarlas para un uso posterior.
- BH** Prije sastavljanja pročitati uputstvo i sačuvati ga za kasnije korištenje.
- S** Läs igenom instruktionerna före montering och spara dem för användning vid ett senare tillfälle.
- EE** Enne monteerimist palume lugeda juhendit ja hoidke see alles hilisemaks kasutamiseks.
- SF** Lue käyttöohje huolellisesti läpi ennen asennusta ja säilytä se vastaisuuden varalta.
- BG** Прочетете ръководството преди монтажа и го запазете за по-нататъшна употреба.
- N** Les bruksanvisningen før montering og oppbevar den for senere bruk.

DE WICHTIG – Anwendungshinweise für Ihren neuen Komposter – WICHTIG – bitte unbedingt lesen!

ACHTUNG Sicherheitshinweise!

KEINE HEISSE ASCHE bzw. GLUT EIN-FÜLLEN!

Der Komposter darf nicht in unmittelbarer Nähe zum Haus oder zu anderen Bauten aufgestellt werden. An kein Gebäude anlehnen – für den unwahrscheinlichen Fall einer Selbstentzündung! Es ist ein ausreichender Sicherheitsabstand zu allen Gebäuden einzuhalten!

Die PE-Verpackung ist kein Kinderspielzeug – Erstickungsgefahr! Verpackung sofort nach Öffnen in der Wertstoffbox entsorgen. (PE ist umweltfreundlich und ungiftig.)
Bestimmungsgemäße Verwendung: Dieses Produkt ist ausschließlich für den privaten Gebrauch bestimmt und nicht für den gewerblichen Bereich geeignet.

Sehr geehrte(r) Kunde(in) !

Wir bedanken uns für den Kauf eines JUWEL Qualitätsproduktes, bitte beachten Sie die Aufbauanleitung und nachfolgenden Tipps für optimale Kompostiererfolge.

Der Komposter Aeroplus wurde in mehrjähriger Entwicklungsarbeit gemeinsam mit dem Universitätsinstitut für Mikrobiologie entwickelt, er soll Ihnen das Erzielen guter Kompostergebnisse bei möglichst einfacher Bedienung ermöglichen. Durch das 2-malige Umsetzen innerhalb des Komposters durch den Weg des Kompostgutes durch die 3 Kammern wird Ihnen das lästige Umsetzen – Mischen des Kompostgutes und Belüftung – erspart. Durch die weitgehend abgedichtete, oberste Kammer mit windgesichertem Deckel wird auch der lästige Insektenbefall vermindert – ausgenommen die kleinen Fruchtliegen, die oft schon mit den Obst- oder Gemüseabfällen mitkommen. Entscheidend ist aber, dass beim Entleeren der oberen Kammer eine relativ große Abfallmenge in die mittlere, die Kompostierkammer eingebracht wird, und sich damit unter Luftzutritt intensiver und rascher erwärmt, als wenn dies durch tägliche kleine Füllmengen erfolgt. Auch die Entleerung der zweiten, der Kompostierkammer, über die außenliegende Kurbel mit Drehboden ist komfortabel und vermischt das Kompostgut ohne manuelles Umsetzen. Durch das Kammersystem lässt sich der Rohkompost in der untersten Kammer im Vergleich zu herkömmlichen Kompostern, weil lose, leichter entnehmen und ist auch

nicht mit frischen Abfällen vermischt.

WICHTIGE TIPPS zur Montageanleitung
Bitte stellen Sie Ihren neuen Komposter unbedingt waagrecht (Wasserwaage) auf festen, gewachsenen Erdboden auf, keinesfalls auf Beton oder Asphalt, da sonst der Zugang der Bodenlebewesen in die unterste Kammer verhindert wird. Wir empfehlen dringend, die Seitenwände auf eine ca. 20 cm breite Unterlage von Beton- oder Ziegelsteinen zu stellen, Ihr Komposter wird durch das Kompostgut der beiden Kammern mit bis zu 100 kg belastet und könnte sonst auf weichem Boden einsinken. Suchen Sie einen Platz in Hausnähe im halbschattigen Bereich, der Kompostierprozess benötigt Wärme, jedoch kann das Kompostgut bei zu großer Hitze zu trocken werden, und muss dann gewässert werden (ideale Feuchtigkeit wie „ausgedrückter Schwamm“).

Die 5-stelligen Artikelnummern der Teilleiste sind auch auf den Spritzteilen zur leichteren Identifikation eingepreßt (Ausnahme Kleinteile, wie Kurbel und Griffe). Alle Außenwände des Komposters werden durch Einhängen der Noppen der Vorderwände (Klappen) von oben in die Schlitze der Seitenwände und Schieben der Vorderwände nach unten verriegelt. Für die Außenwände ist dies nur einmalig erforderlich.

Beim Verschrauben der Wände der oberen Kammer (Bild 7 und 8) achten Sie bitte darauf, **vorher die seitlichen Schrauben** (Bild 7) einzuschrauben, **danach erst die von oben einzusetzenden Schrauben** (Bild 8) bei gleichzeitigem Andrücken der Seitenwände. Danach wird zum Einsetzen der Alurahmen (d) der **Komposter umgedreht**, sodass die Alurahmen an der offenen Unterseite mit den dort vorgebohrten Komposterwänden von innen verschraubt werden. **Danach wieder Komposter umdrehen.**

Die Kurbel zur Bewegung des Drehbodens kann links oder rechts angebracht werden. Die Kurbelwelle wird durch die hinteren Bohrungen der Seitenwände geführt (nicht unter der gerade montierten vorderen Kammer, Bild 15). Bitte achten Sie darauf, dass bei Kurbel links (von vorne auf den Komposter gesehen) im Uhrzeigersinn, bei Kurbel rechts gegen den Uhrzeigersinn gekurbelt wird. Der Kurbelgriff wird in waagrechter Stellung der Kurbel in diese eingeklappt und verriegelt in der Seitenwand. So ist der Drehboden fixiert (Grundstellung). Bei der Montage des Drehbodens achten Sie bitte darauf, dass die

glatte Seite des Bodens später oben sein muss, sodass beim Verschrauben des Bodens mit der Kurbelwelle die Kurbel lt. Skizze nach hinten steht, später wird die Kurbel dann zur Mitte des Komposters bewegt, dann ist die glatte Seite des Drehbodens oben.

KURZANLEITUNG beim Start des Kompostierens

Organisches Kompostgut aus Küche und Garten, möglichst verschiedene Abfälle, wie Gemüse- oder Obstreste, Blumenreste, Häckselgut von Strauchschnitt, nicht zu große Mengen an Rasenschnitt auf einmal, täglich nach dem Öffnen des oberen Deckels in die obere Kammer einbringen – Deckel bitte immer wieder schließen!

Sobald die obere Kammer voll ist, die beiden seitlichen, gelben Verriegelungshebel (P) gleichzeitig anheben, nach vorne schieben, damit die Klappe öffnen. Durch Niederdrücken der Griffe Klappe in Offenstellung fixieren. Das Kompostgut gleitet in die nächste Kammer, mit kleinem Gartenwerkzeug nachschieben, bis obere Kammer geleert ist. Wenn Sie jetzt einen Kompoststarter zugeben – eine kleine Menge an Gartenerde enthält auch genügend Bodenbakterien – schaffen Sie optimale Voraussetzungen. Jetzt Klappe durch Anheben und Zug an den beiden Hebeln wieder schließen.

Es ist, auch nach Meinung der Mikrobiologen, durchaus in Ordnung, wenn je nach Feuchtigkeit des Kompostiergutes der Inhalt der oberen Kammer Schimmel ansetzt. Das ist ein Zeichen für beginnende Kompostierung – bedenken Sie bitte, daß viele nützliche Wirkstoffe, wie z.B. Antibiotika aus Schimmelpilzen erzeugt werden.

Nun wieder mit dem Befüllen der oberen Kammer beginnen. In der zweiten Kammer wird das Kompostgut nun intensiv belüftet, die beiden seitlichen Lüftungsschieber regulieren die Luftzufuhr – im Sommer ganz öffnen, bei längerer Trockenperiode halb bis ganz schließen, damit Kompostgut nicht austrocknet – in der kühlen Jahreszeit schließen. Durch die Kompostierung erwärmt sich das Kompostgut und verliert rasch Volumen – Sie können in diese Kammer mehrfach den Kammerinhalt der ersten Kammer einbringen, bis die Kammer ganz gefüllt ist. (Sollten Sie diesen Vorgang beobachten wollen, lässt sich die hintere Deckelklappe nach dem Öffnen des vorderen Deckelgriffes und Anheben der Einrastung an der Deckelklappe leicht öffnen, im Normalfall bitte immer geschlossen halten.) Erst wenn die oberste Kammer wieder entleert werden muss und die zweite Kammer voll ist, seitlichen Kurbelgriff ausklappen und durch Drehung (im Uhrzeigersinn oder gegen Uhrzeigersinn – siehe Tipps in der Montageanleitung) in die unterste Kammer entleeren. Die Kurbel mehrfach drehen, dann wieder in waagrechter Stellung durch Umklappen des Handgriffes arretieren.

Jetzt wieder obere Kammer in die zweite Kammer entleeren. Im intensiven Kontakt mit den Bodenlebewesen erfolgt jetzt die Nachrotte des abgekühlten Kompostgutes, je nach Jahreszeit können Sie schon bald durch Öffnen der vorderen oder hinteren Entnahmeklappe von unten Rohkompost entnehmen – eine Vermischung mit frischem Kompostgut erfolgt durch das Kammersystem nicht.

Warum ist der Komposter aus 3 Kammern aufgebaut? Die oberste Kammer ist die sogenannte Sammelkammer, in die Sie nach Öffnen des Deckels die täglich anfallenden organischen Abfälle aus Küche und

Garten einbringen – bitte halten Sie den Deckel nach dem Befüllen immer verschlossen. Diese Kammer ist weitgehend abgedichtet und anaerob, sodass das Kompostgut sich bis zum vollständigen Befüllen der Kammer kaum verändert. Erst beim Einbringen in die nächste Kammer, die Kompostierkammer, wird das Kompostgut intensiv belüftet (aerob) und zersetzt sich rasch unter Abgabe von Feuchtigkeit und Reduzierung des Volumens. Die Wärmeentwicklung ist für Bodenlebewesen unerwünscht, diese kommen erst in der dritten Kammer, der untersten Kammer, mit dem weitgehend verrotteten Kompost in Kontakt und verarbeiten diesen zu Humus. Dadurch, dass die mittlere Kammer nur in größeren Zeitabständen in die untere Kammer entleert wird, und auch keine frischen, nicht verrotteten Abfälle eingebracht werden, werden die Bodenlebewesen in ihrer Tätigkeit nicht gestört. Gleichzeitig ist eine weitgehende Sicherheit gegen schädliche Nagetiere erreicht, da diese, wenn überhaupt, nur an frischen Abfällen interessiert sind, die in einer der oberen Kammern, nicht aber am Boden liegen. Bitte vermeiden Sie in den Komposter Fleischabfälle, aber auch gekochte Lebensmittel (Ausnahme Gemüse) zu geben, damit keine Schädlinge angelockt werden.

Sehr geehrte(r) Kunde(in) – in die Entwicklung dieses neuartigen Komposters wurden viele Stunden, auch wissenschaftlicher Forschung, eingebracht. Wir würden uns freuen, wenn Sie uns helfen, auch durch Ihre Beobachtungen und Berichte weitere wichtige Anwendungshinweise zu erhalten.

Wir möchten gerne Ihre Mühe, uns Ihre Erfahrungen und Tipps zu schildern (möglichst mit Bildern), mit der kostenlosen Zusendung eines Original JUWEL Kompost-Starters honorieren. Einmal monatlich wird unter allen Einsendern ein JUWEL Warengutschein, einlösbar bei Ihrem Fachhändler, in der Höhe von € 50,- verlost.

Bei Fragen oder Anregungen erreichen Sie uns – siehe unten.

GB IMPORTANT

Instructions on the use of your new compost bin – ESSENTIAL INFORMATION – Please read!

Attention! DO NOT PUT IN ANY HOT ASHES OR EMBERS!

The composter must not be placed near any building or shed from inflammable structures - in the unlikely case of a spontaneous ignition a dangerous fire could emerge.

This PE-packaging is not a toy! Risk of suffocation! Please dispose the packaging into the sorting station for plastic immediately after unpacking. (PE is non-polluting and non-toxic.)

Intended use: this product is intended for private use and not for commercial purposes.

Dear customer, thank you for purchasing a JUWEL quality product. For the best possible composting success, please read the assembly instructions and observe the following tips.

The Aeroplus compost bin was developed over many years of co-operation with the University Institute of Microbiology. It should enable you to attain good composting results as easily as possible. The compost is stirred twice inside the compost bin as it travels through 3 chambers, which saves you the bother of turning - mixing and aerating - the compost. The top chamber, which is mostly sealed and has a lid to protect it from the wind, also reduces the troublesome infestation with insects – with the exception of the small fruit flies, which often come with the fruit and vegetable scraps. A decisive factor however is that when the top chamber is emptied, a relatively large quantity of waste is moved into the middle, composting chamber, which, with the intake of air, heats up more intensively and more quickly than would be the case if small quantities were added in each day. In addition, the emptying of the second chamber, the composting chamber, by means of the external crank and the rotating base, is comfortable and mixes the compost without manual turning. Thanks to the chamber system, the raw compost in the bottom chamber is easier to take out than from conventional compost bins because it is loose and it does not mix with fresh waste.

IMPORTANT TIPS for the assembly instructions

It is essential that you set up your new compost bin in a horizontal position (use a spirit level) on naturally compacted, undisturbed ground. On no account should it be set up on concrete or asphalt because that would prevent access by soil-dwelling organisms to the bottom chamber. We urgently recommend that you place the side walls on a 20-cm-wide base of concrete or bricks. As the compost in the two chambers will increase the weight of your compost bin to up to 100 kg, it would otherwise sink into soft ground. Look for a place near the house in a semi-shaded area. The composting process requires heat but the compost can become too dry if it is too hot and it then needs to be watered (the ideal level of moisture is that of a “wrung-out sponge”).

The 5-digit article numbers in the parts list are also marked on the injection-moulded parts for easier identification (with the exception of small parts, such as cranks and handles). All outside walls of the compost bin are locked in place by inserting the studs on the front walls (flaps) downwards into the slits in the side walls and pushing the front walls downwards. This need only be done once for the outside walls. When fixing the parts of the upper composting chamber (pict 7 and 8) please pay attention, **first to fix the screws on the side wall** (pict 7) only afterwards fix the screws from top (pict 8) at the same time pressing the side walls together. **Now please turn the composter completely** to fix the two aluminium frames (d) from the down-side. They are secured with the already pre-drilled holes on the ribs of the side walls. **Now please turn the composter again** as to fix all parts of the topside.

The cranks for moving the rotating base can be attached either on the left or on the right side. Please make sure that if the crank is put on the left side (viewed from the front of the compost bin), it will be operated in a clockwise direction, and if the crank is put on the right, it will be operated in an anti-clockwise direction. When the crank is in a horizontal position, the crank handle is folded back into a recess in the crank and accordingly locks the rotating base in a fixed po-

sition (initial position). When mounting the rotating base, please take care that the smooth side of the base will be on top later so that when the base is screwed to the crank shaft, the crank will point backwards, as shown in the sketch. Later, the crank will be moved towards the middle of the compost bin and then the smooth side of the rotating base will be on top.

BRIEF GUIDE on starting composting

Every day, open the top lid and put organic compost from the kitchen and the garden into the top chamber, whereby as far as possible, a variety of scraps should be put in, such as vegetable and fruit leftovers, wilted flowers, waste clippings from bushes. Do not put in very large quantities of cut grass at any one time. Please always close the lid again!

As soon as the top chamber is full, raise the two side yellow locking levers (P) simultaneously and push forwards so that the flap opens. By pressing down the handles, fix the flap in the open position. The compost slides into the next chamber. Use a small garden tool to push it in further until the top chamber is empty. If you now add a compost activator – a small quantity of garden soil also contains enough soil bacteria – you will create the optimum preconditions. Now close the flap again by lifting and pulling on the two levers.

Depending on humidity of garbage, mold can grow in the content of the upper compartment. According to microbiologists, mold is a normal sign marking the beginning of the composting process. Please consider that many useful substances, like antibiotics, are produced by mold. Start to fill the top chamber again. In the second chamber the compost is now aerated intensively, the two side aeration slide controls regulate the supply of air. Leave completely open in the summer. If there is a long period of dry weather, close somewhere between half-way and full so that the compost will not dry out. Keep it closed in the cool season. Due to the composting action, the compost heats up and loses volume quickly – you can put several times the contents of the first chamber into this chamber until the chamber is completely full. (If you wish to check on this process, you can open the back lid flap slightly after first opening the front lid handle and raising the latch on the lid flap. Normally, this must be kept closed however.

Only when the top chamber has to be emptied again and the second chamber is full, should the compost be emptied into the bottom chamber by opening out the side crank handle and by turning it (in a clockwise or in an anticlockwise direction) – see tips in the assembly instructions. Turn the crank several times and then lock it in a horizontal position again by folding back the handle.

Now empty the top chamber into the second chamber again. In intensive contact with the soil-dwelling organisms, the final decomposition of the compost, which has cooled down, starts. Depending on the season, you can soon take the raw compost from the bottom by opening the front or the rear removal flap. Thanks to the chamber system, there is no risk of it being mixed with fresh compost.

Why is the compost bin made of 3 chambers? The top chamber is what is referred to as the collecting chamber. Every day after opening the lid, you can put any organic waste from the kitchen and the garden into the top chamber.

Please always keep the lid closed after filling. This chamber is largely sealed and anaerobic so that there is hardly any change in the compost until the chambers are completely full. Only when the compostable matter is put into the next chamber, the composting chamber, is it intensively aerated (aerobically) and it decomposes quickly with a release of moisture and reduction of volume. The build-up of heat is undesirable for the soil-dwelling organisms, which only come in contact with the mostly decomposed compost in the third chamber, the bottom chamber, where they process it into humus. As the middle chamber empties only at large intervals of time into the chamber underneath and no fresh non-rotted waste is put in either, the soil-dwelling organisms can work without being disturbed. At the same time, this system provides extensive protection against damaging rodents because these are only interested, if at all, in fresh waste, which is in one of the upper chambers and not on the ground. To avoid attracting pests, please do not put scraps of meat or cooked food (with the exception of vegetables) into the compost bin.

Dear Customer – many hours and scientific research went into the development of this new type of compost bin. We would be very pleased if you would help us draw up further important instructions on use by letting us know your observations and reporting on your experience.

If you have any questions or suggestions, please contact us – see below.

F IMPORTANT

– Remarques concernant l'utilisation de votre nouveau composteur – IMPORTANT – à lire absolument !

ATTENTION ! Consignes de sécurité : NE PAS METTRE DANS LE COMPOSTEUR DE LA CENDRE CHAUDE OU DE LA BRAISE !

Le composteur ne doit pas être placé à proximité immédiate de la maison ou d'un bâtiment. Ne pas l'accoler à un immeuble – pour le cas improbable d'une combustion spontanée ! Merci de respecter une distance de sécurité entre le composteur et un quelconque bâtiment !

Ne pas laisser les enfants jouer avec l'emballage en plastique ! Risque d'étouffement ! Après l'ouverture, jetez immédiatement l'emballage dans la poubelle destinée au plastique (le PE est écologique et non toxique). Utilisation prévue : ce produit est conçu pour un usage privé et non à des fins commerciales.

Chère cliente / Cher client

Nous vous adressons tous nos remerciements pour l'achat d'un produit de qualité JUWEL ; nous vous prions d'observer les instructions de montage et les conseils suivants pour réussir un compostage optimal.

Le composteur Aeroplus a été mis au point au cours de plusieurs années de développement en collaboration avec un institut universitaire de microbiologie. Il doit vous permettre d'obtenir de bons résultats de compostage avec un maniement le plus simple possible. Le double brassage à l'intérieur du composteur qui s'effectue

automatiquement lorsque les déchets passent d'un compartiment à l'autre vous évite un brassage fastidieux – soit le mélange du compost et l'aération. Le compartiment supérieur étanche en grande partie et doté d'un couvercle assuré contre le vent permet aussi de réduire la quantité des insectes nuisibles, à l'exception des petits moucheron qui se trouvent souvent déjà dans les déchets de fruits ou de légumes. Mais ce qui est décisif, c'est que, lorsque le compartiment supérieur est vidé, une quantité de déchets relativement grande tombe dans le compartiment de compostage du milieu et que ces déchets se réchauffent plus intensivement et plus rapidement sous apport d'oxygène que s'ils étaient ajoutés quotidiennement en petites quantités. Également, le vidage du second compartiment de compostage avec fond rotatif au moyen de la manivelle extérieure est facile et permet le mélange des déchets sans brassage manuel. C'est grâce à ce système de compartiments que le composte brut dans le compartiment inférieur peut être récupéré plus facilement que dans les composteurs usuels car il ne se trouve pas sous forme de bloc compact et il n'est pas non plus mélangé aux déchets frais.

CONSEILS IMPORTANTS concernant les instructions de montage

Nous vous prions de poser votre nouveau composteur absolument à l'horizontale (avec un niveau à bulle d'air) sur un sol terreux ferme et naturel, en aucun cas sur du béton ou de l'asphalte, car sinon l'accès au compartiment inférieur des organismes vivant dans le sol serait empêché. Nous recommandons vivement de placer les parois latérales sur un support d'une largeur d'environ 20 cm en béton ou en briques car votre composteur contient jusqu'à 100 kg de déchets dans les deux compartiments supérieurs et pourrait sinon s'enfoncer dans un sol meuble. Cherchez un emplacement à proximité de la maison dans une zone semi ombragée ; le processus de compostage a besoin de chaleur mais les déchets peuvent s'assécher s'il fait trop chaud et doivent être ensuite humidifiés (le degré d'humidité idéal serait celui d'une « éponge pressée »).

Les références à 5 chiffres de la liste des pièces sont aussi gravées sur les pièces moulées pour une identification plus aisée (à l'exception des petites pièces telles que la manivelle et les poignées). Toutes les parois extérieures du composteur sont verrouillées en accrochant les tenons des parois avant (trappes) par le haut dans les fentes des parois latérales et en poussant les parois avant vers le bas.

Au moment de visser les parois du compartiment supérieur (photos 7 et 8), veuillez **visser d'abord les vis sur les parois latérales** (photo 7). **Après seulement vous pourrez visser les vis à introduire par le haut** (photo 8) tout en appuyant simultanément sur les parois latérales. Ensuite, **retournez complètement le composteur** pour fixer les deux cadres en aluminium par le bas. Les cadres sont fixés à l'aide des trous pré-perçés sur les côtés des parois latérales. **Veillez ensuite retourner à nouveau le composteur** pour fixer les pièces de la partie supérieure.

La manivelle destinée au mouvement du fond rotatif peut être montée à gauche ou à droite. Merci de veiller, lorsque la manivelle est montée à gauche (lorsque on regarde le devant du composteur) qu'elle soit tournée dans le sens des aiguilles d'une montre, et lors d'un montage de la manivelle à droite qu'elle soit tournée dans

le sens inverse des aiguilles d'une montre. La poignée de manivelle est rabattue dans celle-ci lorsque la manivelle est en position horizontale et verrouille ainsi le fond rotatif (position de base). Lors du montage du fond rotatif, pensez que la face lisse du fond doit se trouver à la fin orientée vers le haut. Ainsi, lors du vissage du fond à l'arbre de manivelle, la manivelle doit être orientée vers l'arrière selon le schéma. La manivelle est ensuite actionnée vers le milieu du composteur et la face lisse du fond rotatif se tourne vers le haut.

INSTRUCTIONS ABRÉGÉES pour démarrer le compostage

Déposez quotidiennement les déchets organiques en provenance de la cuisine et du jardin, si possible des déchets de différentes sortes, tels que les restes de légumes ou de fruits, de fleurs, des tailles d'arbustes, des tontes de gazon (celui-ci en quantités pas trop importantes à la fois), dans le compartiment supérieur après avoir ouvert le couvercle supérieur – toujours refermer le couvercle !

Dès que le compartiment supérieur est plein, soulevez simultanément les deux leviers de verrouillage latéraux jaunes (P), poussez-les vers l'avant afin que le clapet s'ouvre. En pressant les poignées vers le bas, le clapet est fixé en position ouverte. Le compost glisse dans le prochain compartiment. Poussez-le avec un petit outil de jardinage jusqu'à ce que le compartiment supérieur soit vide. Maintenant, en ajoutant un activateur de compost – une petite quantité de terre de jardin contient aussi suffisamment de bactéries du sol – vous créez ainsi des conditions optimales. Maintenant, refermez à nouveau le clapet en soulevant et en tirant sur les deux leviers.

En fonction de l'humidité contenue dans les déchets, de la moisissure peut se développer dans le contenu du compartiment supérieur. Selon les experts en microbiologie, il s'agit d'une réaction normale marquant le début du processus de compostage. Les moisissures sont à l'origine de nombreuses substances utiles, comme les antibiotiques par exemple.

Maintenant recommencez à nouveau à remplir le compartiment supérieur. Dans le deuxième compartiment, le compost est maintenant aéré intensivement et les deux pousoirs de ventilation latéraux régulent l'apport d'air. En été il faut les ouvrir entièrement, lors d'une période de sécheresse prolongée mettez-les en position à moitié fermée jusqu'à complètement fermée, afin que la matière de compostage ne se dessèche pas. Pendant la période de froid, ils doivent être fermés. Lors du compostage, les déchets se réchauffent et diminuent rapidement en volume. Vous pouvez transvaser plusieurs fois le contenu du premier compartiment dans ce compartiment-là jusqu'à celui-ci soit rempli complètement. (Si vous souhaitez observer cette procédure, il est possible d'ouvrir légèrement le volet du couvercle arrière après avoir ouvert la poignée du couvercle avant et soulevé l'élément d'enclenchement sur le volet du couvercle ; dans le cas normal, il faut toujours le maintenir fermé).

C'est seulement lorsque le compartiment supérieur doit être à nouveau vidé et que le second compartiment est plein, qu'il faut déplier la poignée de la manivelle latérale. Le vidage dans le compartiment inférieur s'effectue par une rotation (dans le sens des aiguilles d'une montre ou dans le sens inverse – voir les conseils qui figurent dans les instructions de montage). Tourner la manivelle plusieurs fois, puis la bloquer à

nouveau dans la position horizontale en rabattant la poignée.

Maintenant, vider le compartiment supérieur dans le second compartiment. En contact intensif avec les organismes du sol, le compost refroidi continue à pourrir. Selon la saison, vous pourrez déjà bientôt prélever le compost brut en ouvrant la trappe de récupération avant ou arrière – grâce au système de compartiments, il n'y a pas de mélange avec des déchets frais.

Pourquoi le composteur est-il constitué de 3 compartiments ? Le compartiment supérieur est ce que l'on appelle le compartiment de dépôt dans laquelle les déchets organiques en provenance de la cuisine et du jardin produits quotidiennement se déposent après ouverture du couvercle – après le remplissage, il faut toujours maintenir le couvercle fermé. Cette chambre est étanche en grande partie et anaérobie de telle sorte que les déchets se décomposent à peine jusqu'au remplissage complet du compartiment. C'est seulement lorsqu'ils sont transvasés dans le prochain compartiment, le compartiment de compostage, que les déchets sont aérés de façon intensive (aérobie) et qu'ils se décomposent rapidement en dégageant de l'humidité et diminuant de volume. L'augmentation de la chaleur n'est pas souhaitable pour les organismes du sol. C'est seulement dans le troisième compartiment, le compartiment inférieur, que ceux-ci entrent en contact avec le compost décomposé en grande partie et le transforment en humus. Comme le compartiment du milieu n'est vidé dans le compartiment inférieur que de temps en temps et comme aucun déchet frais non décomposé ne s'y trouve, les organismes du sol ne sont pas dérangés dans leur activité. Simultanément, on se protège des rongeurs car ceux-ci ne s'intéressent qu'aux déchets frais qui se trouvent dans un des compartiments supérieurs mais pas sur le sol. Évitez s'il vous plaît de déposer des déchets de viande dans le composteur mais aussi des aliments cuits (à l'exception des légumes) afin d'éviter d'attirer les parasites.

Chère cliente / Cher client

Le développement de ce nouveau composteur a fait l'objet de nombreuses heures de travail mais aussi de recherches scientifiques. Nous serions très heureux si vous pouviez nous aider, en nous communiquant vos observations et vos rapports, à compléter notre mode d'emploi avec d'autres conseils importants.

En cas de questions ou de suggestions, vous pouvez nous contacter comme cela est décrit ci-dessous.

NL LET OP,

veiligheidsaanwijzingen! Geen hete assen of gloed vullen!

De composteerbak mag niet in de onmiddellijke nabijheid van het huis of andere gebouwen worden opgesteld. Niet tegen gebouwen laten leunen - voor het onwaarschijnlijke geval van een zelfontbranding! Voldoende veiligheidsafstand tot alle gebouwen aanhouden!

De PE-verpakking is geen speelgoed voor kinderen – verstikkingsgevaar! De verpakking onmiddellijk na het openen in de recyclingbox verwijderen (PE is milieuvriendelijk en niet giftig).

Doelmatig gebruik: dit produkt is uitsluitend bedoeld voor privaat gebruik en niet voor commerciële doeleinden geschikt.

Geachte klant!

Wij bedanken ons voor de aankoop van een JUVEL kwaliteitsproduct. Gelieve de opbouw- en de volgende tips te volgen voor optimale composteerresultaten.

De composteerbak Aeroplus werd in een meerdere jaren durende samenwerking met het Universiteitsinstituut voor Microbiologie ontwikkeld. De composteerbak moet U goede resultaten bij een zo eenvoudig mogelijke bediening mogelijk maken. Door het tweevoudige omzetten, in de composteerbak en de weg van het te composteren materiaal door de 3 kamers wordt U het complexe omzetten – mengen van het te composteren materiaal en verlichten - bespaard. Door de in grote mate afgedichte, bovenste kamer met tegen wind beveiligde deksel wordt ook de aanwezigheid van vervelende insecten verminderd met uitzondering van kleine vruchtvliegen die dikwijls reeds met groente- en fruitafval meekomen. Beslissend is echter dat bij het legen van de bovenste kamer een relatief grote afvalhoeveelheid in de middelste kamer, de composteerkamer, gebracht wordt, en zich daarmee, met toegang van lucht, intensiever en sneller opwarmt in vergelijking met het bijvullen van dagelijkse kleine hoeveelheden. Ook het legen van de tweede kamer, de composteerkamer, via de buiten liggende kruk met draaibodem, is comfortabel en mengt het te composteren materiaal zonder dat het met de hand omgezet dient te worden. Door het kamersysteem kan de ruwe compost in de onderste kamer, in vergelijking met conventionele composteerbakken, gemakkelijker uitgenomen worden, en is evenmin met verse afval gemengd.

BELANGRIJKE TIPS voor de montage-aanwijzing

Plaats uw nieuwe composteerbak altijd horizontaal (waterpas) op een vaste, stevige grond, in geen geval op beton of asfalt, omdat anders de toegang van de levende grondwezens tot de onderste kamer verhinderd wordt. Wij raden U aan de zijwanden op een ca. 20 cm brede ondergrond van beton of baksteen te plaatsen, uw composteerbak wordt door het te composteren materiaal van de twee kamers tot 100 kg belast en zou op een zachte bodem kunnen wegzakken. Zoek een plaats in de buurt van het huis in de halfschaduw, het composteerproces heeft warmte nodig, maar het te composteren materiaal kan bij te grote hitte te droog worden, en moet dan bevochtigt worden (ideale vochtigheid is een „uitgeperste spons).

De artikelnummers met 5 posities van de onderdelenlijst zijn ook op de spuitgietdelen voor een eenvoudigere identificatie gestempeld (uitzondering gemaakt voor kleine delen, zoals kruk en grepen). Alle buitenwanden van de composteerbak worden vergrendeld door de noppen van de voorwanden (kleppen) langs boven in de gleuven van de zijwanden te hangen, en de voorwanden naar beneden te schuiven. Voor de buitenwanden is dit slechts één keer noodzakelijk.

Bij het vastschroeven van de wanden van de bovenste kamer (foto 7 en 8) moet U verzekeren dat **op voorhand de zijdelingse schroeven** (foto 7) ingeschroefd worden, **daarna pas de langs boven** aan te brengen schroeven (foto 8) bij gelijktijdig aandrukken van de zijwanden. Daarna wordt, om het aluminium frame (d) aan te brengen, de **composteerbak omgedraaid** zodat het

aluminium frame aan de open onderzijde met de daar vooraf geboorde composteerwanden langs binnen vastgeschroefd wordt. **Daarna de composteerbak weer omdraaien.**

De kruk om de draaibodem te bewegen kan links of rechts worden aangebracht. De kruk wordt door de achterste boringen van de zijwanden gevoerd (niet onder de zwaarst gemonteerde voorste kamer, foto 15). Verzekeren dat bij kruk links (van voren op de composteerbak gezien) in de richting van de klok, bij kruk rechts, tegen de richting van de klok gedraaid wordt. De greep wordt in horizontale positie van de kruk in de kruk geklapt en wordt in de zijwand vergrendeld. Zo is de draaibodem bevestigd (basispositie). Bij de montage van de draaibodem niet vergeten dat de gladde kant van de bodem later boven moet zijn, zodat bij het vastschroeven van de bodem met de kruk de kruk volgens de schets naar achteren staat, later wordt de kruk dan naar het midden van de composteerbak bewogen, dan is de gladde zijde van de draaibodem boven.

KORTE HANDLEIDING bij het begin van het composteren

Organisch composteer materiaal uit keuken en tuin, zo verschillend mogelijke afvalsoorten, zoals groente- of fruitresten, bloemenresten, hakselmateriaal van struiken, niet te grote hoeveelheden gazon in een keer, dagelijks na het openen van het bovenste deksels in de bovenste kamer brengen - het deksel altijd opnieuw sluiten!

Zodra de bovenste kamer vol is, de gele vergrendelinghefboom (P) gelijktijdig optillen, naar voren schuiven, zodat de klep zich opent. Door de greep naar beneden te drukken, de klep in de open-positie fixeren. Het te composteren materiaal glijdt naar de volgende kamer, met een klein tuingereedschap naschuiven, tot de bovenste kamer leeg is. Wanneer U nu een composteerstarter toevoegt - een kleine hoeveelheid tuinaarde bevat ook voldoende bodembacteriën - scheidt U optimale voorwaarden. Elke klep terug sluiten door beide hefboomen op te tillen en eraan te trekken.

Volgens de microbiologen is het in orde wanneer, afhankelijk van de vochtigheid van het te composteren materiaal, de inhoud van de bovenste kamer beschimmelt. Dat is een teken voor beginnende compostering – vergeet niet dat veel nuttige werkstoffen, zoals antibiotica, immers uit schimmels geproduceerd worden.

Nu weer met het vullen van de bovenste kamer beginnen. In de tweede kamer wordt het te composteren materiaal nu intensief verlicht, de twee zijdelingse luchtschuiven regelen de luchttoevoer – in de zomer volledig open, bij langere droge periode half tot helemaal sluiten, zodat het te composteren materiaal niet uitdroogt – in het koele seizoen sluiten. Door de compostering verwarmt het te composteren materiaal zich op en verliest snel aan volume - U kunt in deze kamer meerdere keren de inhoud van de eerste kamer brengen, tot de kamer volledig gevuld is. (Wanneer U deze stap wilt observeren, laat dan de achterste dekselklep na het openen van de voorste dekselgreep en het optillen van de insluiting aan de dekselklep lichtjes open, normaaliter altijd gesloten houden.)

Pas wanneer de bovenste kamer volledig geleegd moet worden, en de tweede kamer vol is, de zijdelingse krukgreep uitklappen en door te draaien (in de richting van de klok of tegen de richting van de klok in – zie tips in de montageaanwijzingen) in de onderste kamer legen. De

kruk meerdere keren draaien, daarna weer in horizontale positie brengen door de handgreep om te klappen.

Nu weer de bovenste kamer in de tweede kamer legen. In het intensieve contact met de levende grondwezens vindt nu het rottingsproces van het afgekoelde compostmateriaal plaats, afhankelijk van het seizoen kunt U al snel langs beneden ruwe compost uitnemen door de voorste of achterste uitneemklep te openen – een menging met vers composteermateriaal gebeurt niet door het kamersysteem.

Waarom bestaat de composteerbak uit 3 kamers? De bovenste kamer is de zogenaamde opvangkamer, waarin U na het openen van het deksel de dagelijkse organische afval uit keuken en tuin plaatst – het deksel na het vullen altijd gesloten houden. Deze kamer is in grote mate afgedicht en anaeroob, zodat het composteermateriaal zich nauwelijks verandert tot de kamer volledig gevuld is. Pas bij het inbrengen in de volgende kamer, de composteerkamer, wordt het composteermateriaal intensief verlucht (aeroob), en ontbindt zich snel door het toevoegen van vochtigheid en de afname van het volume. De warmteontwikkeling is niet gewenst voor levende grondwezens, deze komen pas in de derde kamer, de onderste kamer, met de in grote mate verrotte compost in aanraking en verwerken deze tot humus. Door het feit dat de middelste kamer enkel in langere intervallen in de onderste kamer geleegd wordt, en ook geen verse, niet verrotte afval ingebracht wordt, worden de levende grondwezens niet gestoord in hun werk. Gelijktijdig wordt ook een grote beveiliging tegen schadelijke knaagdieren bereikt omdat deze, wanneer überhaupt, alleen geïnteresseerd zijn in verse afval, dat in een van de bovenste kamers, maar niet op de grond, ligt. Vermijd vleesafval in de composteerbak, alsook gekookte levensmiddelen (uitzondering gemaakt voor groenten), om geen ongedierte aan te lokken.

Geachte klant – aan de ontwikkeling van deze nieuwe composteerbak werden vele uren, ook van wetenschappelijk onderzoek, besteed. Het zou ons verheugen wanneer U ons zou helpen ook door uw observaties en berichten verdere belangrijke gebruiksaanwijzingen te krijgen.

Bij vragen of tips bereikt U ons – zie beneden.

I IMPORTANTE

– Istruzioni per l'uso della vostra nuova Compostiera – IMPORTANTE – leggere attentamente!

ATTENZIONE – Avvertenze per la sicurezza: NON INTRODURRE CENERE CALDA O BRACE!

Il compostatore non deve essere collocato nelle immediate vicinanze dell'abitazione o di altre costruzioni. Non addossarlo ad alcun edificio, nell'improbabile caso di auto-combustione! E' necessario mantenere una sufficiente distanza di sicurezza da tutti gli edifici!

La confezione in PE non è un giocattolo – pericolo di soffocamento! Smaltire la confezione subito dopo l'apertura nell'apposito contenitore per i materiali riciclabili. (Il PE è ecologico e non velenoso.)

Gentile cliente,

grazie per aver acquistato un prodotto di qualità JUWEL. La preghiamo di leggere attentamente le istruzioni per l'uso e di seguire i suggerimenti di seguito riportati per ottenere risultati di compostaggio ottimali.

La Compostiera Aeroplus è stata realizzata dopo anni di studio in collaborazione con l'Istituto Universitario di Microbiologia ed è concepita per farvi raggiungere ottimi risultati di compostaggio nel modo più semplice possibile. Grazie al doppio travaso all'interno della compostiera, al particolare percorso del materiale e alle 3 camere di compostaggio, vi risparmierete le fastidiose operazioni di mescolaggio e aerazione. La camera superiore, pressoché ermetica con coperchio antivento, riduce anche la propagazione di insetti, ad eccezione dei moscerini della frutta che spesso si formano negli scarti di frutta e verdura. Il vantaggio è però che con lo svuotamento della camera superiore si immette una quantità di rifiuti relativamente grande nella camera intermedia di compostaggio, favorendo un riscaldamento più rapido e intensivo rispetto a quanto si ottiene introducendo piccole quantità di rifiuti ogni giorno. Anche lo svuotamento della seconda camera, la camera compostaggio, è un'operazione comoda grazie alla manovella esterna e al fondo girevole, che permette il mescolaggio del materiale senza necessità di travaso manuale. Rispetto ai tradizionali sistemi di compostaggio, il pratico sistema a camere facilita l'estrazione del compost nella camera inferiore. Il prodotto risulta così più sciolto e non mischiato a rifiuti freschi.

CONSIGLI PRATICI per il montaggio
Collocate la vostra nuova compostiera perfettamente a bolla in orizzontale su un terreno piano e stabile di terra matura, in nessun caso su cemento o asfalto, altrimenti si impedisce agli organismi che vivono nel terreno di accedere alla camera inferiore. Consigliamo di appoggiare le pareti laterali su una base di mattoni in calcestruzzo o laterizio larga circa 20 cm. Il materiale contenuto nelle due camere sottoporrà la vostra compostiera ad un carico fino a 100 kg, con il rischio che possa sprofondare nel terreno soffice. Individuate un luogo sufficientemente distante dall'abitazione in una zona parzialmente ombreggiata: il processo di compostaggio necessita di calore, ma il compost potrebbe diventare troppo secco se il calore è eccessivo, ed aver bisogno di essere bagnato (l'umidità ideale è simile a quella di una "spugna strizzata").

I codici articolo a 5 cifre riportati sulla lista dei componenti sono incisi anche sui particolari per facilitarne l'identificazione (ad eccezione delle piccole parti, come manovella e maniglie). Tutte le pareti laterali della compostiera si chiudono inserendo i nottolini delle pareti frontali (serrande) dall'alto nelle fessure delle pareti laterali e premendo le pareti frontali verso il basso.

La manovella per la movimentazione del fondo girevole può essere applicata sulla sinistra o sulla destra. Considerate che montando la manovella sulla sinistra (visto dal lato frontale della compostiera) la rotazione è in senso orario, mentre montandola sulla destra è in senso antiorario. L'impugnatura si inserisce nella manovella in posizione orizzontale, andando così a bloccare il fondo girevole (posizione di base). Nel montare il fondo girevole, considerate che il lato liscio del fondo dovrà poi trovarsi in alto, in modo che nell'avvitare il fondo all'albero della manovella, questa si trovi verso il retro (vedi schizzo). In se-

guito, la manovella sarà portata verso il centro della compostiera, e a quel punto il lato liscio del fondo girevole si troverà in alto.

GUIDA RAPIDA per iniziare il compostaggio

Dopo aver aperto il coperchio, inserire quotidianamente nella camera superiore materiali di compostaggio organici costituiti da scarti di cucina e giardino, svariati tipi di rifiuti, come resti di frutta e verdura, fiori, tagli sminuzzati di arbusti, erba tagliata non in quantità eccessiva, tutti insieme – ricordarsi di richiudere sempre il coperchio!

Quando la camera superiore è piena, sollevare contemporaneamente le due leve di bloccaggio (P), premere in avanti fino ad aprire la serranda. Tenendo premute le maniglie, fissare la serranda in posizione aperta. Il compost scivola nella camera successiva. Finire di svuotare la camera aiutandosi con piccoli attrezzi da giardinaggio. Aggiungendo a questo punto un attivatore di compostaggio – una piccola quantità di terra del giardino contiene una sufficiente carica di batteri del terreno – si creano le condizioni ottimali. Infine, richiudere la serranda sollevando e tirando le due leve.

Si riparte quindi con il riempimento della camera superiore. Nella seconda camera il materiale viene aerato in modo intensivo, le due saracinesche di aerazione laterali regolano l'immissione di aria. In estate aprirle completamente, mentre in periodi di prolungata siccità tenerle a metà o completamente chiuse, in modo che il materiale non secchi eccessivamente. Nella stagione invernale tenerle chiuse. Attraverso il compostaggio, il materiale immagazzinato si riscalda e perde rapidamente volume. In questa camera si può introdurre più volte il contenuto della prima camera, fino al riempimento. Se desiderate osservare questo processo, è possibile aprire leggermente il portello del coperchio posteriore dopo l'apertura della manopola anteriore e il sollevamento del meccanismo di scatto sul coperchio. Normalmente, tenere sempre chiuso il coperchio.

Solo quando è necessario svuotare la camera superiore e quando la seconda camera è piena, aprire la manovella laterale e ruotarla (in senso orario o in senso antiorario - vedi Consigli pratici per il montaggio), procedere con lo svuotamento nella camera inferiore. Compire più giri con la manovella, poi riportarla in posizione orizzontale chiudendo e bloccando l'impugnatura.

Quindi svuotare nuovamente la camera superiore nella seconda camera. Attraverso il contatto intensivo con gli organismi viventi del terreno avviene ora la decomposizione del materiale raffreddato. A seconda della stagione, potrete prelevare dal basso il compost grezzo aprendo la serranda di prelievo anteriore o posteriore. Nel sistema a camere, il materiale maturo non si mescola con gli scarti freschi.

Perché la compostiera è formata da 3 camere? La camera superiore è la cosiddetta camera di raccolta, nella quale si introducono quotidianamente attraverso il coperchio i rifiuti organici prodotti dalla cucina e dal giardino. Dopo ogni riempimento è indispensabile richiudere il coperchio. Questa camera è pressoché ermetica e anaerobica, quindi il materiale in essa immagazzinato resta praticamente inalterato fino al completo riempimento. Solo con il passaggio nella camera successiva, la camera di compostaggio,

El material viene aerado en modo intensivo (fase aeróbica) e si decompone rapidamente rilasciando umidità e riducendo il proprio volume. Il calore non è gradito agli organismi viventi del terreno, che solo nella terza camera, la camera inferiore, vengono a contatto con il compost e lo trasformano in humus. Il fatto che la camera intermedia venga svuotata nella camera inferiore solo a lunga distanza di tempo e che non vengono introdotti rifiuti freschi non decomposti, permette agli organismi viventi di agire indisturbati. Contemporaneamente si garantisce una protezione contro i dannosi roditori, che sono infatti interessati soltanto ai rifiuti freschi, i quali si trovano però in una delle camere superiori, e non per terra.

Evitate di introdurre scarti di carne nella compostiera ed anche alimenti cotti (ad eccezione delle verdure) per evitare la proliferazione di parassiti.

Gentile cliente, per la realizzazione di questa innovativa compostiera sono state necessarie molte ore di lavoro, anche di ricerca scientifica. Saremmo lieti se ci vorrà aiutare fornendoci ulteriori indicazioni d'impiego attraverso le sue osservazioni e l'uso quotidiano.

Per domande o suggerimenti, non esiti a contattarci - vedi sotto.

E IMPORTANTE

– Istruzioni de uso para su nuevo compostador – IMPORTANTE – ¡Es imprescindible que lea estas instrucciones!

¡Atención! Instrucciones de seguridad: ¡NO LLENAR CON CENIZAS CALIENTES NI CON CARBÓN ARDIENTE!

El compostador no se deberá montar inmediatamente cerca de la casa o de otros edificios. ¡Tampoco se deberá adosar a ningún edificio – por el caso improbable de una inflamación instantánea! ¡Hay que mantener una distancia de seguridad suficiente que, como mínimo, debe ser de 5 m con respecto a todos los edificios!

El embalaje de polietileno no es un juguete para niños – ¡peligro de asfixia! El embalaje debe eliminarse en la papelería de reciclaje inmediatamente después de abrirse. (El polietileno no es contaminante ni tóxico.)

Estimada cliente, estimado cliente:

Le agradecemos que usted haya elegido un producto de calidad JUWEL. Rogamos que observe las instrucciones de montaje y las siguientes sugerencias para obtener resultados de compostaje óptimos.

El compostador Aeroplus se ha realizado después de varios años de trabajo de desarrollo junto con el Instituto Universitario para Microbiología para que le permita conseguir buenos resultados de compostaje con un manejo lo más fácil posible. Gracias al doble trasvase en el interior del compostador con las 3 cámaras, a través de las cuales pasa el material de compost, usted se ahorrará el incómodo trabajo de mezclar el material de compost y de airearlo. Debido a la cámara superior hermetizada en la mayor parte con una tapa protegida contra el viento, también se reduce la molesta propagación de insectos, excepto

las mosquitas de la fruta que muchas veces ya vienen con los restos de fruta o verdura. Pero lo importante es que, al vaciar la cámara superior, una cantidad relativamente grande de residuos se introduce en la cámara intermedia, la cámara de compostaje, la cual se calienta más intensa y rápidamente con la admisión de aire que en caso de introducir diariamente cantidades más pequeñas. Además, el vaciado de la segunda cámara, la cámara de compostaje, mediante la manivela con fondo giratorio situada al exterior también es confortable y mezcla el material de compost sin necesidad de removerlo con la mano. Gracias al sistema de cámaras resulta más fácil vaciar el compost fresco por la cámara inferior en comparación con los compostadores convencionales, ya que aquí el compost está suelto y sin estar mezclado con desechos recientes.

SUGERENCIAS IMPORTANTES para el montaje

Rogamos que coloque su nuevo compostador en una posición completamente horizontal (nivel de burbuja de aire) en un suelo firme de tierra natural, y, en ningún caso, sobre un suelo de hormigón o asfalto, ya que de lo contrario se impide el acceso de microorganismos del suelo a la cámara inferior. Recomendamos encarecidamente que las paredes laterales sean colocadas sobre una base de hormigón o de ladrillos con un ancho de aprox. 20 cm. Su compostador está sometido a una carga de hasta 100 kg por el material de compost de ambas cámaras, por lo que podría hundirse si estuviera sobre un suelo blando. Elija un lugar cerca de la casa en una zona de semisombra, pues el proceso de compostaje requiere calor, pero el material de compost podría secarse demasiado en caso de calor excesivo y entonces sería necesario regarlo (la humedad ideal es la de una esponja escurrida).

Para facilitar la identificación de las piezas moldeadas por inyección (excepto las pequeñas piezas como la manivela o el mango), **los números de artículo de 5 dígitos también están impresos en las mismas.** Todas las paredes exteriores del compostador se cierran, enganchando los pestillos de las paredes frontales (tapas) desde arriba en las ranuras de las paredes laterales y deslizando las paredes frontales hacia abajo. Para las paredes exteriores sólo es necesario realizarlo una vez.

Al atornillar las paredes de la cámara superior (figuras 7 y 8) observe que primero se deben atornillar los tornillos laterales (figura 7) y, a continuación, los tornillos que se deben introducir **desde arriba** (figura 8), apretando simultáneamente las paredes laterales. Después deberá **dar la vuelta al compostador** para introducir los marcos de aluminio (c), de modo que los mismos se atornillen, desde el interior, en el lado inferior abierto con las paredes del compostador pretaladradas. A continuación, se debe **dar otra vez la vuelta al compostador.**

La manivela para mover el fondo giratorio se puede montar a la izquierda o a la derecha. El eje de la manivela se pasa por los taladros posteriores de las paredes laterales (no debajo de la cámara que se acaba de montar, figura 15). Observe que en el caso de la manivela de la izquierda (vista desde el lado frontal del compostador), ésta gira en el sentido de las agujas del reloj, mientras que en el caso de la manivela de la derecha, ésta girará en contra del sentido de las agujas del reloj. El mango de la manivela se pliega en posición horizontal en la manivela y se bloquea en la pared lateral. Así está fijado el fondo giratorio (posición básica). Durante el

montaje del fondo giratorio tenga en cuenta que el lado liso del fondo posteriormente deberá estar arriba, de modo que al atornillar el fondo con el eje de la manivela, la manivela debe estar atrás como se ve en el dibujo; posteriormente la manivela se moverá hacia el centro del compostador, quedando entonces el lado liso del fondo giratorio arriba.

GUÍA RÁPIDA para comenzar el compostaje

Después de abrir la tapa superior de la cámara superior, introducir diariamente y de una sola vez, la materia orgánica de la cocina y del jardín, destinada al compostaje: residuos lo más variados posibles, tales como restos de verdura o fruta, residuos de flores, material picado de la poda de arbustos, así como cantidades no demasiado grandes procedentes del recorte de césped. ¡A continuación, siempre se debe volver a cerrar la tapa!

Tan pronto que la cámara superior esté llena, levantar simultáneamente las dos palancas de cierre (P) amarillas, laterales y deslizarlas hacia delante para abrir la tapa. Al apretar los mangos, fijará la posición de apertura de la tapa. El material de compost se trasvasa a la siguiente cámara – con una pequeña herramienta del jardín ir empujando hasta que la cámara superior se haya vaciado. Si ahora añade un acelerador de compost – una pequeña cantidad de tierra del jardín también contiene suficientes bacterias del suelo – usted creará las condiciones óptimas. Seguidamente cerrar la tapa de nuevo, levantando y tirando de las dos palancas.

Es el momento para volver a comenzar a llenar la cámara superior. En la segunda cámara ahora deberá airear intensamente el material de compost; los dos ajustes de aireación regulan la admisión de aire. En verano abrirlos del todo, durante un período prolongado de sequía cerrarlos a medias o del todo, para evitar que el material de compost se seque. En la estación más fría del año cerrarlos. Debido al proceso de compostaje el material de compost se calienta y pierde rápidamente volumen – usted puede agregar a esta cámara varias veces el contenido de la primera cámara hasta que esté completamente llena. (Si desea observar este proceso, la tapa posterior se puede abrir ligeramente después de abrir el mango de la tapa frontal y levantar el enclavamiento en la tapa. Normalmente mantenerla siempre cerrada.)

Sólo cuando se debe volver a vaciar la cámara superior y la segunda cámara esté llena, desplegar el mango lateral de la manivela y, girándola (en el sentido de las agujas del reloj o en contra del sentido de las agujas del reloj – véanse las indicaciones en las instrucciones de montaje), vaciar el contenido a la cámara inferior. Girar varias veces la manivela y, a continuación, volver a bloquearla en posición horizontal plegando el mango. Después volver a descargar el contenido de la cámara superior en la segunda cámara. Debido al contacto intenso con los microorganismos del suelo, ahora se realiza la descomposición posterior del material de compost enfriado; según la estación del año al cabo de poco tiempo ya podrá sacar desde abajo el compost fresco, abriendo la tapa de descarga delantera o posterior – debido al sistema de cámaras no se efectúa ninguna mezcla con el material de compost reciente.

¿Por qué tiene el compostador una estructura de 3 cámaras? La cámara superior es la

llamada cámara colector a la que se agrega diariamente y, después de abrir la tapa, los restos orgánicos que se hayan producido en la cocina y el jardín. ¡Siempre se debe volver a cerrar la tapa una vez realizado el llenado! Esta cámara está hermetizada en la mayor parte y anaerobia, de modo que el material de compost apenas se transforma hasta que la cámara esté completamente llena. Sólo en el momento de que su contenido sea trasvasado a la siguiente cámara, la cámara de compostaje, el material de compost se airea intensamente (aerobio) y se descompone rápidamente, liberando humedad y reduciendo volumen. La formación de calor no es deseable para los microorganismos del suelo, por lo que éstos entran en contacto con el compost mayormente descompuesto sólo en la tercera cámara, la cámara inferior, donde lo transforman en humus. La actividad de los microorganismos del suelo no se verá afectada debido a que la cámara intermedia solamente se trasvasa a la cámara inferior a intervalos más largos, sin que se agreguen residuos frescos, no descompuestos. Al mismo tiempo se obtiene mucha protección contra los roedores dañinos, puesto que éstos, si es que existen, sólo están interesados en residuos frescos que se encuentran en una de las cámaras superiores, que no están en el suelo. Rogamos evite agregar restos de carne, así como alimentos cocidos (excepto verduras) para no atraer a los parásitos.

Estimada cliente, estimado cliente:

Para el desarrollo de este compostador innovador se han invertido muchas horas de trabajo, también de investigación científica. Sería una gran satisfacción para nosotros si usted también colaborara con nosotros, facilitándonos sus observaciones e informes para obtener cada vez más instrucciones importantes para la aplicación.

En caso de cualquier pregunta o sugerencia, estamos a su disposición en (véase abajo).

SI POMEMBNO

– navodila za uporabo Vašega novega kompostnika –

POMEMBNO – nujno preberite!

Pozor, varnostna opozorila:

V KOMPOSTNIK NE DAJAJTE VROČE-GA PEPELA OZ. ŽERJAVICE!

Kompostnika ne smete postaviti v neposredni bližini hiše ali drugih zgradb. Prav tako ga ne prislanjajte na zgradbo, saj bi lahko, čeprav je verjetnost za to majhna, prišlo do samovžiga! Varnostna razdalja do vseh zgradb naj znaša vsaj 5 m!

PE embalaža ni igrača – obstaja nevarnost zadušitve! Embalažo takoj po odprtju odstranite v posodo za reciklažo. (PE je okolju prijazen in nestrupen material).

Spoštovani kupec!

Zahvaljujemo se Vam za nakup kakovostnega izdelka JUWEL. Prosim, upoštevajte navodila za montažo in spodnje nasvete za optimalne rezultate kompostiranja.

Kompostnik Aeroplus je rezultat večletnega razvoja v sodelovanju z Univerzitetnim inštitutom za mikrobiologijo. Z njim boste dosegli dobre rezultate kompostiranja pri karseda enostavni uporabi. Ker se kompost znotraj kompostnika dvakrat premeče zaradi poti, ki jo kom-

post naredi po treh komorah, vam komposta ni treba premetati ročno – torej premešati in prezračiti. Zgornja komora s pokrovom, zaščitnim pred vetrom, je v glavnem zatesnjena, kar zmanjša število nadležnih žuželk, razen sadnih mušic, ki jih pogosto najdemo že na odpadnem sadju in zelenjavi. Ključnega pomena pa je, da se pri praznjenju zgornje komore v srednjo, t.j. komoro, v kateri poteka kompostiranje, v slednji znajde relativno velika količina odpadkov in se tako zaradi dostopa zraka intenzivneje in hitreje ogreje kot pri vsakodnevnem polnjenju v manjšem obsegu. Tudi praznjenje druge, t.j. komore za kompostiranje, preko zunanje ročice z vrtljivimi dnom je enostavno, pri tem pa se kompost premeša brez ročnega premetavanja. Zahvaljujoč sistemu komor je mogoče surov kompost v spodnji komori v primerjavi z običajnimi kompostniki lažje odstraniti, saj ni fiksno pritrjena, prav tako pa ne pride do mešanja s svežimi odpadki.

POMEMBNI NASVETI v zvezi z navodili za montažo

Prosim, postavite svoj novi kompostnik vodoravno (vodna tehnica) na trdno zemljo, nikakor na beton ali asfalt, saj živa bitja, ki bivajo v prsti, drugače ne bodo imela dostopa do spodnje komore. Nujno priporočamo, da stranske stene postavite na pribl. 20 cm široko podlago iz betona ali opeke, zaradi komposta v obeh komorah na Vaš kompostnik namreč deluje teža do 100 kg in bi se zato utegnil pogrezniti v zemljo. Poiščite mesto v bližini hiše, ki se deloma nahaja v polsenči, pri procesu kompostiranja je sicer potrebna toplota, a se lahko kompost pri previsoki vročini preveč izsuši in ga je nato treba zaliti z vodo (idealna vlaga je »kot pri izžeti gobi«).

Petmestne številke artiklov s seznama delov so vgrvirane tudi na ulitih delih za lažjo identifikacijo (izjema so majhni deli kot so ročica in držaji). Vse zunanje stene kompostnika zaprete tako, da vtaknete vozličke sprednjih sten (loput) od zgoraj v reže stranskih sten in potisnete sprednje stene navzdol. Pri zunanjih stenah je to treba storiti le enkrat.

Pri privijanju sten zgornje komore (sliki 7 in 8) bodite pozorni, da predhodno privijete stranske vijake (slika 7), šele nato vijake, ki jih je treba vstaviti zgoraj (slika 8), pri čemer istočasno pritiskate na stranske stene. Nato kompostnik obrnete in vstavite aluminijaste okvirje (8), ki jih na odprti spodnji strani znotraj privijete na navrtane stene kompostnika. Zatem kompostnik ponovno obrnite.

Ročico za premikanje vrtljivega dna lahko namestite na levo ali desno stran. Ročično gred vodite skozi zadnje vrtine stranskih sten (in ne pod pravkar montirano sprednjo komoro, slika 15). Če ste ročico namestili na levo stran (gledano od spredaj v smeri kompostnika), bodite pozorni, da jo vrtite v smeri urinega kazalca, kadar pa je ročica nameščena na desni strani, pa jo vrtite v nasprotni smeri urinega kazalca. Držaj ročice se v vodoravnem položaju ročice pospravi vanjo in se zapre v stransko steno. V tem položaju se vrtljiva tla ne premikajo (osnovni položaj). Pri montaži vrtljivih tal bodite pozorni, da gladka stran tal na koncu sodi zgoraj, tako da pri privijanju tal na ročično gred ročica stoji nazaj kot je prikazano na skici, kasneje ročico premaknete proti sredini kompostnika, tako pa se gladka stran vrtljivih tal naposled znajde zgoraj.

KRATKA NAVODILA ob začetku kompostiranja

Vsak dan po odprtju zgornjega pokrova v zgor-

njo komoro dodajte organski kompost iz karseda raznolikih kuhinjskih in vrtnih odpadkov, kot so ostanki zelenjave in sadja, ostanki rož, razrezane veje grmov, zmerne količine pokošene trave naenkrat – pokrov zmeraj zaprite!

Ko je zgornja komora polna, istočasno dvignite stranski, rumeni zaporni ročici (P) in ju potisnite naprej, tako odprete loputo. S pritiskom držajev fiksirajte loputo v odprtem položaju. Kompost spolzi v naslednjo komoro, pomagajte si z majhnim vrtnim orodjem, dokler zgornja komora ni izpraznjena. Če sedaj dodate nekaj za zagon kompostiranja – majhna količina vrtna zemlje vsebuje tudi zadostno količino talnih bakterij – ustvarite optimalne pogoje. Sedaj loputo dvignite in potegnite za obe ročici, tako jo ponovno zaprete.

Zatem lahko znova začnete s polnjenjem zgornje komore. V drugi komori se kompost intenzivno prezračuje, stranska drsnika za prezračevanje pa uravnava dovod zraka – poleti jo povsem odprite, pri daljši sušni dobi na pol ali v celoti zaprite, da se kompost ne izsuši, v hladnem letnem času pa zaprite. Kompost se pri kompostiranju segreje in hitro izgubi na prostornini – v to komoro lahko večkrat dodate vsebino prve komore, dokler komora ni povsem polna. (Če želite opazovati ta postopek, je mogoče po odprtju sprednjega držaja pokrova in dvigu zaskočenega dela na loputo pokrova na rahlo odpreti zadnjo loputo pokrova, običajno pa naj bo loputa pokrova vedno zaprta.) Šele ko je treba zgornjo komoro izprazniti in je druga polna, raztegnite stranski držaj ročice in vsebino z vrtenjem (v smeri urinega kazalca ali v nasprotni smeri urinega kazalca – glejte nasvete v navodilih za montažo) izpraznite v spodnjo komoro. Ročico večkrat zavrtite, nato jo ponovno zaklenite v vodoravnem položaju, tako da preklopite držaj. Sedaj zgornjo komoro ponovno izpraznite v drugo. Pri intenzivnem stiku s talnimi živimi bitji sledi naknadni razkroj ohlajene komposta, odvisno od letnega časa lahko kaj kmalu od spodaj odstranite surov kompost tako, da odprete sprednjo ali zadnjo loputo za odvzem komposta – sistem komor pa poskrbi, da ne pride do mešanja s svežim kompostom.

Zakaj je kompostnik sestavljen iz 3 komor?

Zgornja komora je tako imenovana zbirna komora, v katero po odprtju pokrova odvržete vsakodnevne organske kuhinjske in vrtno odpadke – pokrov naj ostane po polnjenju zmeraj zaprt. Ta komora je v glavnem zatesnjena in anaerobna, tako da se kompost skoraj nič ne spremeni niti, ko je komora povsem polna. Šele ko se odpadki znajdejo v naslednji komori, komori za kompostiranje, se kompost intenzivno prezračuje (aerobno) in se hitro razkroji zaradi oddane vlage in zmanjšanja prostornine. Živa bitja v tleh naj ne bi bila izpostavljena toploti, slednja pridejo v stik s kompostom šele v tretji, t.j. spodnji komori, kjer se je kompost že v glavnem razkrojil in ga predelajo v humus. Ker se srednja komora izprazni v spodnjo šele po daljših obdobjih in niso dodani sveži odpadki, ki se še niso razkrojili, živa bitja pri svojem delu niso motena. Hkrati pa je kompost zaščiten pred škodljivimi glodavci, saj se ti zanimajo le za sveže odpadke, če sploh, ti pa ležijo v eni od zgornjih komor in ne na tleh. V kompostnik ne dajajte mesa ali kuhanih živil (z izjemo zelenjave), saj s tem lahko privabite škodljivce.

Spoštovani kupec, za razvoj tega novodobnega kompostnika smo porabili veliko ur in opravili številne strokovne raziskave. Veseli bi bili Vaše

pomoči, zato nas seznanite s svojimi opažanji in poročili, da bomo prejeli dodatne pomembne informacije glede uporabe.

Če imate kakršna koli vprašanja ali predloge, se obrnite na nas – glejte spodaj.

SK DÔLEŽITÉ

– Pokyny k používaniu Vášho nového kompostéra – DÔLEŽITÉ – bezpodmienečne si prečítajte!

Bezpečnostné upozornenie: NEVHADZUJTE HORÚCI POPOL, PRÍP. ŽERAVÉ UHLÍKY!

Kompostér neumiestňujte v bezprostrednej blízkosti domu alebo iných stavieb. Neopierajte ho o budovu – pre nepravdepodobný prípad samočinného vznietenia. Dodržiavajte dostatočnú bezpečnostnú vzdialenosť kompostéra od všetkých budov minimálne 5 m!

PE obal nie je hračka – Hrozí nebezpečenstvo udusenía! Obal ihneď po otvorení zlikvidujte prostredníctvom separovaného odpadu. (PE je ekologický a nejedovatý materiál.) **Použitie na určený účel:** Tento kompostér je určený len na súkromné použitie.

Vážený zákazník!

Ďakujeme Vám, že ste si zakúpili kvalitný výrobok JUWEL. Dodržiavajte Návod na montáž a nasledujúce tipy pre dosiahnutie optimálnych výsledkov kompostovania.

Kompostér Aeroplus je výsledkom niekoľkoročného vývoja spoločne s Univerzitným ústavom mikrobiológie, jeho cieľom je umožniť Vám dosiahnutie dobrých výsledkov kompostovania s čo najjednoduchšou obsluhou. Dvojnásobné prevracanie v rámci kompostéra prechodom kompostovaného materiálu cez 3 komory Vám ušetrí obtiažne prevracanie – miešanie kompostovaného materiálu a jeho prevzdušňovanie. Utesnená horná komora s krytom, chrániacim pred vetrom, znižuje tiež napadnutie otravným hmyzom – s výnimkou malých ovocných mušiek, ktoré sa často dostanú dnu spolu s ovocným a zeleninovým odpadom. Rozhodujúce však je, že pri vyprázdňovaní hornej komory sa dostane relatívne veľké množstvo odpadu do strednej, kompostovacej komory a za prístupu vzduchu sa zohreje intenzívnejšie a rýchlejšie ako pri malých denných množstvách plnenia. Aj vyprázdňovanie druhej, kompostovacej komory s otočným dnom za pomoci kľuky, umiestnenej na vonkajšej strane, je komfortné a mieša kompostovaný materiál bez ručného prevracania. Vďaka komorovému systému sa surový kompost v dolnej komore na rozdiel od tradičných kompostérov ľahšie vyberá, pretože je sypký a nie je zmiešaný s čerstvým odpadom.

DÔLEŽITÉ TIPY pre montáž

Položte Váš nový kompostér bezpodmienečne vodorovne (za použitia vodováhy) na pevnú, porastenú pôdu, v žiadnom prípade nie na betón alebo asfalt, pretože sa zabráni prístupu pôdnym živočíchom do dolnej komory. Odporúčame postaviť bočné steny na cca 20 cm široký podklad z betónových tvárnic alebo tehál. Váš kompostér bude zaťažený kompostovaným ma-

teriálom obidvoch komôr hmotnosťou až 100 kg a mohol by zapadnúť do mäkkej pôdy. Nájdite miesto v blízkosti domu v polotieni, proces kompostovania potrebuje teplo, za veľkej horúčavy by sa však kompostovaný materiál príliš vysušil a musel by sa zavlažovať (ideálna vlhkosť je ako „vyžmýkaná špongia“).

Päťmiestne tovarové čísla dielov sú kvôli ľahšej identifikácii vyrazené aj na vylišovaných dieloch (výnimkou sú malé diely, ako kľuka a držadlá). Všetky vonkajšie steny kompostéra sa zaistia zavesením slučiek predných stien (klapky) zhora do zárezov bočných stien a zasunutím predných stien smerom dole. U vonkajších stien je to potrebné iba jedenkrát. Pri zoskrutkovaní stien hornej komory (obr. 7 a 8) najprv zaskrutkujte bočné skrutky (obr. 7), potom ako prvé skrutky vkladané zhora (obr. 8) za súčasného pritlačenia bočných stien. Následne pri vkladaní hliníkových rámov (8) otočiť kompostér, aby sa mohli hliníkové rámy na otvorenej dolnej strane znútra zoskrutkovať s predvrtanými stenami kompostéra. **Potom kompostér znovu otočiť!**

Kľuka na pohybovanie otočným dnom sa môže umiestniť vľavo alebo vpravo. Kľukový hriadeľ je vedený cez otvory v bočnej stene (nie pod rovno montovanou prednou komorou, obr. 15). Dbajte na to, že kľuka umiestnená vľavo (pri pohľade na kompostér spredu) sa otáča v smere hodinových ručičiek a kľuka umiestnená vpravo proti smeru hodinových ručičiek. Držadlo kľuky sa v jej vodorovnej polohe zasunie do kľuky a zaistí v bočnej stene. Otočné dno je tak fixované (základná poloha). Pri montáži otočného dna dbajte na to, že hladká strana dna musí byť neskôr hore, takže pri zoskrutkovaní dna s kľukovým hriadelom sa kľuka podľa náčrtu nachádza vzhľadom, neskôr sa kľuka pohne k stredu kompostéra a potom je hladká strana otočného dna hore.

STRUČNÝ NÁVOD na štart kompostovania

Organický kompostovaný materiál z kuchyne a záhrady, podľa možnosti rôzny odpad, ako zvyšky zeleniny alebo ovocia, zvyšky kvetov, odrezky z kríkov, nie príliš veľké množstvo pokosenej trávy naraz, nasypete denne po otvorení krytu do hornej komory – kryt vždy znovu zavrtíte!

Keď je horná komora plná, nadvihnite súčasne obidve bočné žlté blokovacie páky (P), posuňte ich dopredu, aby sa klapka otvorila. Stlačením držadiel fixujete klapku v otvorenej polohe. Kompostovaný materiál sa zošmykne do nasledujúcej komory, malým záhradným náradím ho posuňte, až pokiaľ nie je horná komora vyprázdnená. Keď teraz pridáte kompostový štartér, vytvoríte optimálne podmienky – malé množstvo záhradnej zeminy obsahuje tiež dostatok pôdných baktérií. Klapku teraz nadvihnutím a potiahnutím obidvoch pák znovu zavrtíte.

Začnite znovu plniť hornú komoru. V druhej komore sa kompostovaný materiál intenzívne prevzdušní, dve bočné vetracie šupátka regulujú prívod vzduchu – v lete ich úplne otvorte, počas dlhšie trvajúceho obdobia sucha ich napoly až úplne zavrtíte, aby sa kompostovaný materiál nevysušil – v chladnom ročnom období ich zavrtíte. Kompostovaním sa kompostovaný materiál zohreje a rýchlo stráca objem. Do tejto komory môžete viackrát pridávať obsah prvej komory, až pokiaľ nie je úplne naplnená. (Ak chcete tento proces sledovať, zľahka otvorte zadnú klapku krytu po otvorení predného držad-

la krytu a nadvihnutí západky na klapke krytu, v normálnom prípade nechajte stále zatvorené.) Až keď treba hornú komoru znovu vyprázdniť a druhá komora je plná, vyklopte bočné držadlo kľuky a otočením (v smere alebo proti smeru hodinových ručičiek – viď tipy v Návoде na montáž) vyprázdnite do dolnej komory. Kľukou viackrát otočte, potom preklopením držadla znovu zafixujte vo vodorovnej polohe. Teraz znovu vyprázdnite hornú komoru do druhej komory. Pri intenzívnom kontakte s pôdnymi živočíchmi dochádza teraz k rozkladu ochladeného kompostovaného materiálu, podľa ročného obdobia môžete už čoskoro otvorením prednej alebo zadnej klapky vyberať surový kompost – v komorovom systéme nedochádza k zmiešaniu s čerstvým kompostovaným materiálom.

Prečo sa kompostér skladá z 3 komôr?

Horná komora je tzv. zberná komora, do ktorej po otvorení krytu denne vhadzujete vzniknutý organický odpad z kuchyne a záhrady – kryt po vrhnutí odpadu vždy zavrtíte. Táto komora je utesnená a anaeróbna, takže kompostovaný materiál sa až do úplného naplnenia komory takmer nezmení. Až po prechode do nasledujúcej komory, kompostovacej komory, sa kompostovaný materiál intenzívne (aeróbne) prevzdušní a rozkladá sa rýchlo za odvádzania vlhkosti a zníženia objemu. Vznik tepla je pre pôdne živočíchy neželaný, až v tretej, najspodnejšej komore prichádzajú do kontaktu so značne rozloženým kompostom a spracúvajú ho na humus. Tým, že sa stredná komora vyprázdňuje do dolnej komory len v dlhších časových intervaloch a plnia sa tiež nie čerstvé, nie rozložené odpady, nie sú pôdne živočíchy rušené vo svojej činnosti. Súčasne sa zaručuje ochrana pred škodlivými hľadavcami, pretože tieto, ak vôbec, majú záujem len o čerstvý odpad, ktorý sa nachádza v niektorej z horných komôr, nie na zemi. Nehádzte do kompostéra mäsový odpad, ani varené potraviny (okrem zeleniny), aby ste neprilákali škodcov.

Vážený zákazník – vývoj tohto nového kompostéra si vyžiadala mnoho hodín aj vedeckého výskumu. Uvítali by sme, keby sme aj na základe Vašich pozorovaní a správ získali ďalšie dôležité tipy pre použitie.

V prípade otázok alebo podnetov nás nájdete – viď nižšie.

HR VAŽNO

– upute za korištenje novog kompostera – VAŽNO – obavezno pročítajte sljedeće napomene!

Pažnja! Sigurnosne napomene: NE UBACUJTE VRUĆI PEPEO NI ŽAR! Komposter ne smije biti postavljen u neposrednoj blizini kuće ni bilo koje druge građevine. Ne naslanjajte ga na građevinu, jer može doći do samozapaljenja komposta! Komposter postavite na sigurnosnu udaljenost od najmanje 5 metara od svih građevina!

PE-pakiranje nije igračka za djecu – opasnost od gušenja! Pakiranje se treba odmah baciti nakon otvaranja u odgovarajući otpad. (PE se može reciklirati i nije otrovan).

Poštovani korisnici!

Zahvaljujemo na kupnji vrhunskog proizvoda

tvrtke JUWEL. Uzmite u obzir sljedeće upute za postavljanje, kao i savjete za optimalan rad s komposterom.

Komposter Aeroplus rezultat je dugogodišnje suradnje sa Sveučilišnim institutom za mikrobiologiju i namijenjen je ostvarivanju kvalitetnih rezultata kompostiranja uz što jednostavnije rukovanje.

Dvostruko prevrtanje unutar kompostera kroz 3 komore kojima prolazi kompost učinkovita je alternativa zahtjevnijem prevrtanju, odn. miješanju i prozračivanju komposta. Gornja, izuzetno dobro zatvorena komora s poklopcem sa zaštitom od vjetra smanjuje napadnutost insektima – izuzev voćnih mušica koje često dolaze s otpadom voća i povrća. No, ključno je to da se kod pražnjenja gornje komore unosi prilično velika količina otpada u srednju komoru za kompost, gdje se uz dotok zraka intenzivnije i brže zagrijava nego kod svakodnevnih manjih količina punjenja. Pražnjenje i druge komore za kompost, iznad koje se nalazi vanjska ručica sa zakretnim dnom, odvija se neometano uz miješanje komposta bez ručnog prevrtanja. Sustav komora omogućuje da se sirovi, nestvrdnuti kompost najdonje komore, za razliku od uobičajenih kompostera, lakše vadi van i ne miješa se sa svježim otpadom.

VAŽNI SAVJETI za montažu

Komposter obavezno postavite vodoravno (koristeći vodenu vagu) na čvrstom, obraslom zemljanom tlu. Nikako ga ne postavljajte na betonu ili asfaltu, jer bi u tom slučaju spriječili pristup živih organizama najdonjoj komori. Preporučujemo da bočne stijenke stavite na otpr. 20 cm široku podlogu od betona ili opeke jer komposter opterećuje do 100 kg komposta obje komore uslijed čega bi mogao potonuti u mekanom tlu. Stoga potražite prikladno mjesto u blizini kuće, u polusjeni, jer proces kompostiranja zahtijeva određenu toplinu. Međutim, pri većoj temperaturi kompost se može previše osušiti, pa ga u tom slučaju treba navodnjavati (idealna vlažnost bila bi uspoređena s vlažnosti iscijeđene spužve). 5-znamenkasti kataloški brojevi popisa dijelova utisnuti su i na prskanim dijelovima radi lakše identifikacije (izuzev manjih dijelova, kao što su ručice i drške). Sve vanjske stijenke kompostera blokirane su spojnica prednjih stijenki (zaklopki) koje s gornje strane ulaze u proreze bočnih stijenki i prednjim stijenka koje se guraju prema dolje. Kod vanjskih stijenki to je potrebno samo jednom.

Prilikom pričvršćivanja gornjih stijenki (slike 7 i 8) vijcima, pobrinite se da se prvo pritegnu bočni vijci (slika 7), a nakon toga vijci koji se umeću s gornje strane (slika 8) uz istovremeno pritiskanje bočnih stijenki. Nakon toga, komposter treba okrenuti radi umetanja aluminijskog okvira (slika 8) te se aluminijski okvir pričvršćuje vijcima na otvorenoj strani zajedno sa stijenka kompostera koje su prethodno probušene na tom mjestu. Potom ponovno okrenite komposter. Ručica za pomicanje zakretnog poda može se montirati lijevo ili desno. Vratilo ručice provlači se stražnjim provrtima bočnih stijenki (ne ispod upravo montirane prednje komore, slika 15). Ne zaboravite da se ručica na lijevoj strani (gledajući sprijeda na komposteru) zakreće u smjeru kazaljke na satu, a ručica na desnoj strani u smjeru suprotnom kazaljke na satu. Drška ručice preklapa se u vodoravnom položaju i blokira bočnu stijenku, čime fiksira zakretni pod (osnovni položaj). Prilikom montaže zakretnog poda pripazite na to da glatka strana poda posli-

je treba biti okrenuta prema gore kako bi ručica kod pričvršćivanja podnim vijcima s vratilom ručice stajala prema natrag (kao što prikazuje crtež). Naknadno se ručica pomiče u sredinu kompostera, pa je glatka strana zakretnog poda okrenuta prema gore.

OSNOVNE UPUTE za pokretanje kompostiranja

Organski kompost iz domaćinstva i vrta, po mogućnosti raznovrstan otpad, uključujući ostatke povrća, voća, cvijeća, ostataka odrezanog granja, ne prevelike količine pokošene trave odjednom ubacite u gornju komoru kod svakodnevnog otvaranja gornjeg poklopca. Potom obavezno zatvorite poklopac!

Čim se gornja komora napuni, istovremeno podignite obje bočne, žute zaporne poluge (P) i gurnite ih prema naprijed za otvaranje zaklopke. Pritiskanjem drške učvrstite zaklopku u otvorenom položaju. Kompost uklizuje u sljedeću komoru, pogurajte ga vrtinom alatkom dok se ne isprazni gornja komora. Ako sada dodate aktivator kompostiranja – manja količina vrtinog tla sadrži dovoljno bakterija iz tla – imate optimalne uvjete za kompostiranje. Sada ponovno zatvorite zaklopku podizanjem i povlačenjem obje poluge.

Sada ponovno započnite s punjenjem gornje komore. U drugoj komori kompost se sada intenzivno prozračuje, a oba bočna kliznika za prozračivanje reguliraju dovod zraka - ljeti ih potpuno otvorite, a kod duljeg sušnog razdoblja zatvorite polovično do potpuno. Zatvorite ih u hladnijem razdoblju kako biste spriječili potpuno isušivanje komposta. Kompostiranjem dolazi do zagrijavanja komposta i brzog gubitka volumena – u ove komore možete više puta unijeti sadržaj prve komore dok potpuno ne napunite ovu komoru. (Želite li promatrati ovaj postupak, možete malo otvoriti zaklopku poklopca nakon otvaranja prednje drške poklopca i podizanja blokade na zaklopki poklopca. Inače uvijek držite zatvoreno.)

Tek kada je potrebno ponovno isprazniti najgornju komoru, a druga komora je puna, izvucite dršku ručice i zakretanjem je ispraznite u najdonju komoru (u smjeru kazaljke na satu ili suprotno smjeru - pogledajte savjete u uputama za montažu). Ručicu okrenite više puta, potom je ponovno blokirajte u vodoravnom položaju preklapanjem ručke. Sada ponovno ispraznite gornju komoru u drugu komoru. Uslijed intenzivnog kontakta s organizmima iz tla dolazi do truljenja rashlađenog komposta. Sirovi kompost možete vaditi s donje strane, ovisno o godišnjem dobu, otvaranjem prednje i stražnje zaklopke za vađenje – sustav komora sprječava miješanje sa svježim kompostom.

Zašto komposter ima 3 komore? Najgornja komora je tzv. komora za sakupljanje, u koju otvaranjem poklopca ubacujete svakodnevni organski otpad iz domaćinstva i vrta – nakon punjenja obavezno zatvorite poklopac. Ova je komora potpuno zatvorena i anaerobna, što gotovo potpuno sprječava promjene komposta dok se ne napuni komora. Tek kod ubacivanja u sljedeću komoru, komoru za kompostiranje, kompost se intenzivno prozračuje (aerobno) i brzo se razgrađuje uslijed oslobađanja vlage i smanjenja volumena. Prisustvo topline nije poželjno za organizme iz tla, koji tek u trećoj, najdonjoj komori dolaze u dodir s temeljito istrunulim kompostom, koji pretvaraju u humus. Srednja komora prazni se u donju samo u velikim intervalima,

a također se u ovu komoru ne ubacuje svježi, neistrunuli otpad. Stoga organizmi iz tla neometano djeluju na kompost. Također je omogućena zaštita od štetnih glodavaca, koje ponekad privuče i svježi otpad unutar gornjih komora, a ne na tlu. Izbjegavajte u komposter ubacivati ostatke mesa, kao i kuhane namirnice jer bi time privukli štetočine.

Poštovani korisnici – u razvoj ovog novog kompostera uložili smo mnogo vremena i proveli brojna znanstvena istraživanja. Unaprijed zahvaljujemo na Vašoj podršci i zapažanjima kako bismo saznali više o učinkovitoj uporabi kompostera.

Ako imate pitanja ili prijedloge, koristite informacije za kontakt navedene u nastavku.

CZ DŮLEŽITÉ

– Pokyny k používání vašeho nového kompostéru – DŮLEŽITÉ – bezpodmínečně si přečtěte!

Bezpečnostní upozornění: NEVHAZUJTE HORKÝ POPEL resp. ŽHAVÉ UHLÍ!

Kompostér nesmí být umístěn v bezprostřední blízkosti domu nebo jiných staveb. Nesmí se přímo opírat o budovu – pro případ samočinného vznícení, který je však nepravděpodobný! Musí být dodržena minimální vzdálenost kompostéru od veškerých budov nejméně 5 m!

Obal z PE není hračka na hraní - nebezpečí udušení! Obal po vybalení ihned vyhoďte do tříděného odpadu. (PE není jedovatý ani škodlivý pro životní prostředí.)

Správné používání: Tento kompostér je určen pro soukromé účely.

Vážený zákazníku!

Děkujeme vám, že jste si zakoupil kvalitní výrobek JUWEL. Dodržujte montážní návod a následující tipy pro dosažení optimálních výsledků kompostování.

Kompostér Aeroplus je výsledkem několikaleťového vývoje ve spolupráci s Univerzitním ústavem mikrobiologie. Jeho cílem je umožnit vám dosažení dobrých výsledků při kompostování pokud možno s co nejjednodušší obsluhou. Díky dvojnásobné přeměně v rámci kompostéru, při níž kompostovaný materiál prochází 3 komorami, vám kompostér ušetří náročné převracení – míchání kompostovaného materiálu a jeho provzdušňování. Utěsněná horní komora s krytem, chránícím před větrem, snižuje též napadení obtížným hmyzem – s výjimkou malých ovocných mušek, které se často dostanou dovnitř spolu s ovocným a zeleninovým odpadem. Rozhodující však je, že při vyprazdňování horní komory se dostane poměrně velké množství odpadu do střední, kompostování komory a za přístupu vzduchu se zahřívá intenzivněji a rychleji, než tomu je při naplňování v malých denních množstvích. Také vyprazdňování druhé, kompostovací komory s otočným dnem za pomoci kliky, nacházející se na vnější straně, je pohodlné a promíchá kompostovaný materiál bez ručního obracení. Díky komorovému

systému se surový kompost v dolní komoře na rozdíl od tradičních kompostérů odebírá snáze, protože je sypký a není smíšený s čerstvým odpadem.

DŮLEŽITÉ TIPY pro montáž

Nový kompostér bezpodmínečně umístěte vodorovně (za použití vodováhy) na pevnou, rostlou půdu, v žádném případě ne na beton nebo asfalt, protože se tím jinak zabrání přístupu půdních živočichů do dolní komory. Doporučujeme postavit boční stěny na cca 20 cm široký podklad z betonových tvárnice nebo cihel. Váš kompostér bude zatěžován kompostovaným materiálem obou komor o hmotnosti až 100 kg a mohl by tak zapadnout do měkké půdy. Najděte místo v blízkosti domu v polostínu, proces kompostování potřebuje teplo, za velkého horka by se však kompostovaný materiál příliš vysušoval a musel by pak být zavlažován (ideální vlhkost je jako „vymačkaná houba“).

Pětimístná čísla výrobků jsou pro snazší identifikaci vyražena i na vylisovaných dílech (výjimkou jsou malé díly, jako klika a držadlo). Všechny vnější stěny kompostéru se zajistí zavěšením smyček předních stěn (klapky) shora do zářezů bočních stěn a zasunutím předních stěn směrem dolů. U venkovních stěn je toto třeba provést pouze jedenkrát.

Při sešroubování stěn horní komory (obr. 7 a 8) nejprve zašroubujte boční šrouby (obr. 7), **potom jako první šrouby vkládané shora** (obr. 8) za současného přitlačení bočních stěn. Poté se pro vsazení hliníkových rámu (8) **kompostér otočí**, aby hliníkové rámy mohly být na otevřené spodní straně zevnitř sešroubovány s předvrtanými stěnami kompostéru. **Poté kompostér znovu otočte.**

Klika určená k pohybování otočným dnem může být umístěna nalevo nebo napravo. Klikový hřídel je veden otvory vzadu v boční stěně (ne pod rovně namontovanou přední komorou, obr. 15). Dbejte na to, že klika umístěná nalevo (při pohledu na kompostér zepředu) se otáčí ve směru hodinových ručiček a klika umístěná napravo proti směru hodinových ručiček. Držadlo kliky se v její vodorovné poloze zasune do kliky a zajistí v boční stěně. Otočné dno je tak fixované (základní poloha). Při montáži otočného dna dbejte na to, že hladká strana dna musí být později nahore, takže při sešroubování dna s klikovým hřídelem se klika podle náčrtu nachází vzadu, později se klika pohne směrem ke středu kompostéru a potom je hladká strana otočného dna nahore.

STRUČNÝ NÁVOD na zahájení kompostování

Organický kompostovaný materiál z kuchyně a zahrady, pokud možno různé druhy odpadu, jako zbytky zeleniny nebo ovoce, zbytky květů, odřezky z keřů, ne příliš velké množství posečené trávy najednou, nasypete denně po otevření krytu do horní komory – kryt vždy znovu uzavřete!

Když je horní komora plná, nadzdvihněte současně obě boční žluté blokovací páky (P), posuňte je dopředu, aby se klapka otevřela. Stlačením držadla zajistíte klapku v otevřené poloze. Kompostovaný materiál sklouzává do následující komory, malým zahradním nářadím ho posouvajte, dokud nebude horní komora vyprázdněná. Když teď přidáte kompostový startér, vytvoříte optimální podmínky – malé množství zahradní zeminy obsahuje také dostatek půdních bakterií. Klapku nyní nadzdvihnout a potažením obou pák znovu zavřete.

Začněte znovu plnit horní komoru. V druhé komoře se kompostovaný materiál intenzivně provzdušňuje, dvě boční větrací šoupátka regulují přísuv vzduchu – v létě je zcela otevřete, během déle trvajícího suchého období je naplň až úplně zavřete, aby se kompostovaný materiál nevysušil – v chladném ročním období je zavřete. Kompostováním se materiál určený na kompost zahřívá a rychle ztrácí objem. Do této komory můžete víckrát přidávat obsah první komory, dokud nedojde k úplnému naplnění. (Pokud chcete tento proces sledovat, zlehka otevřete zadní klapku krytu po otevření předního držadla krytu a nadzdvihnout západky na klapce krytu, v normálním případě nechávejte kryt stále zavřený.)

Až když je třeba horní komoru znovu vyprázdnit a druhá komora je plná, vyklopte boční držadlo kliky a otočením (ve směru nebo proti směru hodinových ručiček – viz tipy v Návodu na montáž) vyprázdněte do spodní komory. Otočte několikrát klikou, potom překlopením držadla znovu zajistíte ve vodorovné poloze. Nyní znovu vyprázdněte horní komoru do druhé komory. Při intenzivním kontaktu s půdními živočichy dochází nyní k rozkladu ochlazeného kompostovaného materiálu, podle ročního období můžete brzy otevřením přední nebo zadní klapky odebrat surový kompost – v komorovém systému nedochází ke smíšení s čerstvým kompostovaným materiálem.

Proč se kompostér skládá z 3 komor? Horní komora je tzv. sběrná komora, do které po otevření krytu denně vhazujete vzniklý organický odpad z kuchyně a zahrady – kryt po vhození odpadu vždy uzavřete. Tato komora je utěsněná a je anaerobní, takže kompostovaný materiál se až do úplného naplnění komory téměř nezmění. Až po přechodu do následující komory, kompostovací komory, se kompostovaný materiál intenzivně (aerobně) provzdušňuje a rychle se rozkládá za odvádění vlhkosti a snížení objemu. Vznik tepla je pro půdní živočichy nežádoucí, až ve třetí, nejspodnější komoře přicházejí do kontaktu se značně rozloženým kompostem a zpracovávají ho na humus. Tím, že se střední komora vyprazdňuje do spodní komory jen v delších časových intervalech a neplní se také čerstvými, ne zetleňnými odpady, nejsou půdní živočichové rušeni ve své činnosti. Současně je zaručena ochrana před škodlivými hlodavci, protože ti, pokud vůbec, mají zájem pouze o čerstvý odpad, který se nachází v některé z horních komor, ne na zemi. Nevhazujte do kompostéru masový odpad, ani vařené potraviny (kromě zeleniny), abyste nepřilákali škůdce.

Vážený zákazník – vývoj tohoto moderního kompostéru si vyžádal také mnoho hodin vědeckého výzkumu. Uvítali bychom možnost i na základě vašich pozorování a zpráv získat další důležité tipy pro jeho používání.

V případě otázek nebo podnětů nás najdete – viz níže.

BH VAŽNO

– uputstvo za upotrebu novog kompostera – VAŽNO – obavezno pročítajte sljedeće napomene!

Pažnja! Sigurnosne napomene:

NE UBACUJTE VRUĆI PEPEO NI ŽAR! Komposter ne smije biti postavljen u neposrednoj blizini kuće ni bilo koje druge građevine. Ne naslanjajte ga na građevinu, jer može doći do samozapaljenja komposta! Komposter postavite na sigurnosnu udaljenost od najmanje 5 metara od svih građevina!

PE-pakovanje nije igračka za decu – opasnost od gušenja! Pakovanje odmah nakon otvaranja baciti u kutiju za koristan otpad. (PE je ekološki čist i nije otrovan).

Poštovani korisnici!

Zahvaljujemo na kupnji vrhunskog proizvoda firme JUWEL. Uzmite u obzir sljedeće uputstvo za montažu, kao i savjete za optimalnu upotrebu kompostera.

Komposter Aeroplus je rezultat dugogodišnje saradnje sa Sveučilišnim institutom za mikrobiologiju i namijenjen je ostvarivanju kvalitetnih rezultata kompostiranja uz što jednostavnije rukovanje.

Dvostruko prevrtanje unutar kompostera kroz 3 komore kojima prolazi kompost predstavlja učinkovitu alternativu nepraktičnom prevrtanju, odn. miješanju i provjetranju komposta. Gornja, sigurno zatvorena komora sa poklopcem sa zaštitom od vjetra smanjuje napadnutost insektima – osim voćnih mušica koje često dolaze sa otpadom voća i povrća. No, ključno je to da se prilikom pražnjenja gornje komore unosi prilično velika količina otpada u srednju komoru za kompost, gdje se uz dotok vazduha intenzivnije i brže zagrijava nego kod svakodnevnih manjih količina punjenja. Pražnjenje i druge komore za kompost, iznad koje se nalazi vanjska ručica sa zakretnim dnom, odvija se nesmetano uz miješanje komposta bez ručnog prevrtanja. Sistem komora omogućava da se sirovi, nestvrdnuti kompost najdonje komore, za razliku od tipičnih kompostera, lakše vadi van i ne miješa se sa svježim otpadom.

VAŽNI SAVJETI za montažu

Komposter obavezno postavite horizontalno (koristeći vodenu vagu) na čvrstom, obraslom zemljanom tlu. Nikako ga ne postavljajte na betonu ili asfaltu, jer bi tada spriječili pristup živih organizama najdonjoj komori. Preporučujemo da bočne stijenke stavite na otpr. 20 cm široku podlogu od betona ili cigle jer komposter opterećuje do 100 kg komposta obje komore zbog čega bi mogao potonuti u mekanom tlu. Stoga potražite prikladno mjesto u blizini kuće, u polusjeni, jer proces kompostiranja zahtijeva određenu toplotu. Međutim, pri većoj temperaturi kompost se može previše osušiti, pa ga u tom slučaju treba navodnjavati (idealna vlažnost bila bi uspoređena sa iscijeđenom spužvom).

5-cifreni kataloški brojevi spiskova dijelova utisnuti su i na prskanim dijelovima radi lakše identifikacije (osim manjih dijelova, kao što su ručice i drške). Sve vanjske stijenke kompostera su blokirane spojnicama prednjih stijenki (klapni) koje odogzo ulaze u proreze bočnih stijenki i prednjih stijenka koje se guraju prema dolje. Kod vanjskih stijenki to je potrebno samo jednom.

Prilikom pričvršćivanja gornjih stijenki (slike 7 i 8) zavrtnjima, pobrinite se da se prvo pritegnu bočni zavrtnji (slika 7), a nakon toga zavrtnji koji se umeću odogzo (slika 8) uz istovremeno pritiskanje bočnih stijenki. Nakon toga, komposter treba okrenuti radi umetanja aluminijumskog okvira (slika 8) te se aluminijumski okvir

pričvršćuje zavrtnjima na otvorenoj strani zajedno sa stijenkama kompostera koje su prethodno probušene na tom mjestu. Zatim ponovno okrenite komposter.

Ručica za pomicanje zakretnog poda može se montirati lijevo ili desno. Vratilo ručice provlači se stražnjim provrtima bočnih stijenki (ne ispod upravo montirane prednje komore, slika 15). Ne zaboravite da se ručica na lijevoj strani (gledajući sprijeda na komposteru) zakreće u smjeru kazaljke na satu, a ručica na desnoj strani u smjeru suprotnom kazaljci na satu. Drška ručice preklapa se u horizontalnom položaju i blokira bočnu stijenku, čime fiksira zakretni pod (osnovni položaj). Prilikom montaže zakretnog poda pripazite na to da glatka strana poda poslije treba biti okrenuta prema gore kako bi ručica kod pričvršćivanja podnim zavrtnjima sa vratilom ručice stajala prema nazad (kao što prikazuje skica). Naknadno se ručica pomiče u sredinu kompostera, pa je glatka strana zakretnog poda okrenuta prema gore.

OSNOVNA UPUTSTVA za pokretanje kompostiranja

Organski kompost iz domaćinstva i vrta, po mogućnosti raznovrstan otpad, uključujući ostatke povrća, voća, cvijeća, ostataka odrezanog granja, ne prevelike količine pokošene trave odjednom ubacite u gornju komoru pri svakodnevnom otvaranju gornjeg poklopca. Zatim obavezno zatvorite poklopac!

Čim se gornja komora napuni, istovremeno podignite obje bočne, žute blokadne poluge (P) i gurnite ih prema naprijed za otvaranje klapne. Pritiskanjem drške učvrstite klapnu u otvorenom položaju. Kompost uklizuje u sljedeću komoru, pogurajte ga vrtnim alatom dok se ne isprazni gornja komora. Ako sada dodate aktivator kompostiranja – manja količina vrtnog tla sadrži dovoljno bakterija iz tla – imate optimalne uslove za kompostiranje. Sada ponovno zatvorite klapnu podizanjem i povlačenjem obje poluge.

Sada ponovno započnite puniti gornju komoru. U drugoj komori kompost se sada intenzivno provjetrava, a oba bočna kliznika za provjetravanje regulišu dovod vazduha - ljeti ih potpuno otvorite, a kod dugotrajnijeg sušnog razdoblja zatvorite polovično do potpuno. Zatvorite ih u hladnijem periodu kako biste spriječili potpuno isušivanje komposta. Kompostiranjem dolazi do zagrijavanja komposta i brzog gubitka volumena – u ove komore možete više puta unijeti sadržaj prve komore dok potpuno ne napunite ovu komoru. (Ako želite promatrati ovaj postupak, možete malo otvoriti klapnu poklopca nakon otvaranja prednje drške poklopca i podizanja blokade na klapni poklopca. Inače uvijek držite zatvoreno.)

Tek kada je potrebno ponovno isprazniti najgornju komoru, a druga komora je puna, izvucite dršku ručice i zakretanjem je ispraznite u najdonju komoru (u smjeru kazaljke na satu ili suprotnom smjeru - pogledajte savjete u uputstvima za montažu). Ručicu okrenite više puta, zatim je ponovno blokirajte u horizontalnom položaju preklapanjem ručke. Sada ponovno ispraznite gornju komoru u drugu komoru. Zbog intenzivnog kontakta sa organizmima iz tla dolazi do truljenja rashlađenog komposta. Sirovi kompost možete vaditi sa donje strane, ovisno o godišnjem dobu, otvaranjem prednje i stražnje klapne za vađenje – sistem komora sprječava miješanje sa svježim kompostom.

Zašto komposter ima 3 komore? Najgornja komora je tzv. sabirna komora, u koju otvara-

njem poklopca ubacujete svakodnevni organski otpad iz domaćinstva i vrta – nakon punjenja obavezno zatvorite poklopac. Ova komora je potpuno zatvorena i anaerobna, što gotovo potpuno sprječava promjene komposta dok se ne napuni komora. Tek kod ubacivanja u sljedeću komoru, komoru za kompostiranje, kompost se intenzivno provjetrava (aerobno) i brzo se raspada kao rezultat oslobađanja vlage i smanjenja volumena. Prisutna toplina nije poželjan uslov za organizme iz tla, koji tek u trećoj, najdonjoj komori dolaze u kontakt sa potpuno istrunulim kompostom, koji pretvaraju u humus. Srednja komora prazni se u donju samo u velikim intervalima, a takođe se u ovu komoru ne ubacuje svježi, neistrunuli otpad. Zbog toga, organizmi iz tla djeluju na kompost bez ikakvih smetnji. Takođe je omogućena zaštita od štetnih glodavaca, koje ponekad privuče i svježi otpad unutar gornjih komora, a ne na tlu. Izbjegavajte u komposter ubacivati ostatke mesa, kao i kuhane namirnice jer bi na taj način privukli štetočine.

Cijenjeni korisnici – u razvoj ovog novog kompostera smo uložili mnogo vremena i izvršili mnoga znanstvena istraživanja. Unaprijed zahvaljujemo na Vašoj podršci i prijedlozima kako bismo saznali više o učinkovitoj upotrebi kompostera.

Ako imate pitanja ili prijedloge, koristite sljedeće informacije za kontakt.

EE TÄHTIS

– Teie uue komposteri kasutamise juhised – TÄHTIS – lugege seda tingimata!

Tähelepanu! Ohutusjuhised: SINNA EI TOHI PANNA KUUMA TUHKA VÕI HÕÕGUVAT SÜTT!

Komposterit ei tohi panna maja või teiste ehitiste vahetusse lähedusse. Ärge toetage seda ühegi ehitise najale – seda vähese töönaõusega isesüttimise puhuks! Piisavaks ohutuks kauguseks kõigist ehitistest on 5 m, mida tuleb hoida!

Lugupeetud klient!

Me täname JUWEL kvaliteettoote ostmise eest. Palun järgige kokkumonteerimise juhist ja järgnevaid vihjeid optimaalse komposteerimise jätkorra kohta.

Komposter Aeroplus töötati välja palju aastaid kestnud arendustöö jooksul koos Mikrobioloogia Ülikooliga. See peaks teil aitama võimalikult lihtsa käsitlemisega saada häid tulemusi komposti valmistamisel. Komposteeritava massi 2-kordse ümbertöstmisega komposterit sees läbi 3 kambri säästetakse teid tüütust ümbertöstmisest, komposti segamisest ja õhutamisest. Ulatuslikult tihendatud kõige ülemise kambri, millel on tuulekindel kaas, kasutamisega vähendatakse tüütut putukatega saastust, väljaarvatud väikesed puuviljakärbesed, mis tulevad tihti juba koos puu- ja juurviljadega kaasa. Oluline on aga see, et ülemise kambri tühjendamisel viiakse suhteliselt suur kogus jäätmeid keskmisse komposteerimiskambri ja õhu juurdevoolu korral soojeneb see intensiivsemalt ja kiiremini, kui see toimuks igapäevaste väikeste lisatavate koguste korral. Ka teise, kompostivalmistamise kambri, tühjendamine väljaspool asuva vända abil, mis on ühendatud pööratavate pindade-

ga, on mugav ja segab komposti ilma käsitsi ümbertöstmiseta. Võrreldes tavapäraste komposteritega on kambriüsteemi tõttu võimalik toorkomposti kergem välja võtta kõige alumisest kambri, kui see on avatud, ja kompost ei ole ka segunenud värske jätmetega.

TÄHTSAD VIHJED montaažijuhendi juurde

Palume panna teie uus komposter tingimata horisontaalselt (vesilood) kõvale, tasasele maapinnale, kuid mitte mingil juhul betoonpinnale või asfaldile, kuna sel juhul on takistatud mulda elusorganismide juurdepääs kõige alumisse kambri. Me soovime tungivalt panna külgmised seinad ligikaudu 20 cm laiusele betoonist või tellisest alusele. Teie komposter koormatakse mõlemas kambri oleva kompostiga kokku kuni 100 kg-ni ja pehmel pinnal olles võib see sisse vajuda. Otsige maja lähedale osaliselt varjuline koht, sest komposti valmistamise protsess vajab soojust, kuid liiga suures kuumuses võib see muutuda liiga kuivaks ja siis peab seda niisutama (ideaalse niiskusega kompost on nagu „kuivakspigistatud käsn“).

Komposteri osade mõned 5-kohalised artiklite numbrid on kergemaks identifitseerimiseks valatud detailidele ka sisse stantsitud (erandina väikesed osad, nagu vânt ja käepidemed). Kõik komposteri välisseinad lukustatakse eesmistest seinadest nagade (klappide) avadesse panemisega ülevalt poolt külgmise seina pilusse ja eesmistest seinte lükkamisega allapoole. Välisseinade puhul on vaja teha seda ainult üks kord.

Ülemise kambri seinte kruvidega kinnitamisel (joonis 7 ja 8) palume jälgida seda, et kõigepealt keeraksite kinni külgmised kruvid (joonis 7), seejärel ülevalt allapoole pandavad kruvid (joonis 8), surudes samaaegselt külgeinu ligi. Alumiiniumraamide (8) sissepanemiseks pööratakse seejärel komposter ümber nii, et alumiiniumraamid avatud alumisel küljel kinnitatakse komposteri seinte külge seestpoolt kruvidega eelnevalt puuritud aukude kaudu. Seejärel pöörake komposter uuesti ümber.

Vända pööratavate pindade liigutamiseks võib panna vasakule või paremale. Vântvõll viiakse külgeinte tagumistest avadest läbi (mitte otse monteeritud esimese kambri alt, joonis 15). Palume jälgida seda, et vasakul asuvat vânta (komposteri eest vaadatuna) pööratakse kellaosuti liikumise suunas ja paremal olevat vânta pööratakse vastu kellaosuti liikumise suunda. Vända käepide lukatakse horisontaalses asendis vända sisse ja lukustatakse küljeseina külge. Nii on pööratavate pindade asend fikseeritud (põhisasend). Pööratavate pindade monteerimisel palume arvestada sellega, et pööratava pinna sile külge peab olema hiljem ülevalt nii, et pööratava pinna kruvidega vântvõlli külge kinnitamisel oleks vânt vastavalt joonisele tagapool, kusjuures kui hiljem liigub vânt komposteri keskkohani, siis on pööratava pinna sile pind ülevalt.

LÜHIKE KASUTUSJUHEND komposteri kasutamise alustamisel

Avage kaas ja pange iga päev ülemisse kambri organilised, võimalikult erinevad komposti minnevad jäätmed köögist ja aiast, nagu juurvilja- või puuviljajäätmed, lillejäätmed, põõsaste lõikamisel saadud peenestatud jäätmed, mitte liiga suures koguses murupügamise jäätmeid. Palume ülemise kaane alati uuesti sulgeda!

Niipea, kui ülemine kamber on täis, tõmmake samaaegselt mõlemad külgedel asuvad kolla-

seid lukustushoobasid (P) ülespoole ja lükake neid ettepoole, et luugid avaneks. Fikseerige luugid avatud asendis käepidemete alla surumisega. Kompost viiakse järgmisesse kambrisse. Lükake väikese aiatööriistaga, kuni ülemine kamber on tühi. Kui te nüüd lisate komposti valmistamise käivitaja, nagu väikese koguse aiamuulda, mis sisaldab ka piisavalt mulla baktereid, loote te optimaalsed eeldused. Nüüd sulgege luuk uuesti mõlema hoova ülestõstmise ja tõmbamisega.

Nüüd alustage uuesti ülemise kambri täitmist. Teises kambri õhutatakse nüüd komposti intensiivselt. Mõlemad külgmised õhusüürid reguleerivad õhu juurdevoolu. Suvel on need täielikult avatud, pikema kuiva perioodi ajal osaliselt avatud või suletud selleks, et kompost ei kuivaks. Külmal aastaajal sulgege õhusüürid. Komposti valmistamise käigus soojeneb kompostimass ja väheneb selle maht. Sellesse kambrisse saate te lisada esimese kambri jäätmeid mitu korda kuni kamber saab täielikult täis. (Kui te soovite seda protsessi jälgida, siis saab tagumist kaant pärast esimese käepidemete kaane avamist ja kaane luugi fikseeritud asendist ülestõstmist kergesti avada, kuid tavapäraselt palume alati selle hoida suletuna.)

Alles siis, kui kõige ülemine kamber on uuesti tühjendatud ja teine kamber on täis, tõmmake külgmised vända käepidemed välja ja tühjendage see pööramisega (kas kellaosuti liikumise suunas või vastu kellaosuti liikumise suunda, seda vaadake montaažijuhendist) alumisse kambrisse. Pöörake vända mitu korda, siis kinnitage uuesti horisontaalsesse asendisse käepideme sisse-lükkamisega. Nüüd tühjendage uuesti ülemise kambri sisu teise kambrisse. Mulla elusolendite intensiivsel kokkupuutel toimub nüüd jahutatud kompostimassi järelkõdunemine. Vastavalt aastaajale saate te juba varsti alt toorkomposti välja võtta, avades eesmise või tagumise tühjendusluugi. Kambrisüsteemi tõttu ei toimu värske kompostimassiga segunemist.

**Miks on komposter valmistatud 3 kambri-
riga?** Kõige ülemine kamber on niinimetatud kogumiskamber, kuhu panete kaane avamisel kõõgis ja aias iga päev tekkivad jäätmed. Pärast täitmist palume kaas alati sulgeda. See kamber on ulatuslikult tihendatud ja protsess siin on anaeroobne nii, et kompostimass kuni kambri täieliku täitumiseni tõenäoliselt ei muutu. Alles selle viimisel järgmisesse kambrisse, komposti valmistamise kambrisse, õhutatakse kompostimassi intensiivselt (aeroobne protsess) ja see laguneb kiiresti, andes ära niiskust, ja maht väheneb. Soojuse tekkimine ei ole soovitatav mulla elusolendite jaoks, kes puutuvad alles kolmandas kambri, kõige alumises kambri, kokku ulatuslikult kõdunenud kompostiga ja töötlevad selle huumuseks. Seeläbi, et keskmist kambrit tühjendatakse alumisse kambrisse ainult suuremate ajavahemike järel ja ka värsket, kõdunemata komposti ei lisata, ei segata mulla elusolendite tegevust. Samaaegselt on saavutatud ulatuslik kaitse kahjulike näriliste eest, kuna need, kui üldse, on huvitatud ainult värskestest jäätmetest, mis asuvad ühes ülemistest kambritest, ja mitte mulla peal. Palume komposterisse mitte panna lihajäätmeid, samuti keedetud toiduaineid (erandina juurviljad), et ei saaks tekkida kahjurputukaid.

Lugupeetud klient – selle uudse komposteri väljatöötamiseks on kulutatud palju töötunde, on tehtud ka teaduslikku uurimistööd. Meil on hea

meel, kui te meid aitate ja saadate oma tähelepanekuid ja tähtsaid kasutamishüüdeid.

Küsimuste või ettepanekute korral saate meiega ühendust võtta – vaadake andmeid allpool.

BG ВАЖНО

– Указания за употреба за Вашия нов компостер – ВАЖНО – задължително прочетете!

**Внимание Указания за безопасност:
НЕ СИПВАЙТЕ ГОРЕЩА ПЕПЕЛ, съ-
отв. ЖАР!**

**Компостерът не трябва да се разполага
в непосредствена близост до къщата или
други постройки. Да не се опира на сгради
поради вероятност от samozапалване!
Към всички сгради трябва да се спазва
достатъчно безопасно разстояние от ми-
нимум 5 метра!**

Уважаеми клиенти,

благодарим ви, че закупихте качествения продукт JUWEL! Моля, спазвайте инструкциите за монтаж и следните съвети за оптимални резултати при компостиране.

Компостерът Aeroplus е разработен след дългогодишна развойна дейност съвместно с университетския институт по микробиология и ще ви помогне да постигате добри резултати при компостирането при възможно най-опростено обслужване. Чрез 2-кратния оборот в рамките на компостера и чрез преминаване на компоста през 3-те камери ви се спестява досадната работа по размесването – смесване на материала за компоста и вентилацията. Благодарение на изолираната до голяма степен най-горна камера с ветроупорен капак се намаляват и досадните поражения, нанесени от насекоми – с изключение на малките мухички - винарки, които често идват заедно с отпадъците от плодове и зеленчуци. Решаващо е обаче, че при изпразване на горната камера в средната камера за компостиране постъпва относително голямо количество отпадъци и така се загарява поинтензивно и по-бързо благодарение на достъпа на въздух, отколкото би станало това, ако ежедневно се сипват малки количества. И изпразването на втората камера, камерата за компостиране, с външно разположения манивелен лост с въртящо се дъно е комфортно и смесва материала за компоста без размесване на ръка. Благодарение на камерната система необработеният компост в най-долната камера може да се взема по-лесно от обичайните компости, защото не е сбит, а и не е смесен с пресни отпадъци.

ВАЖНИ СЪВЕТИ за инструкциите за монтаж

**Задължително разположете вашия нов
компостер хоризонтално (проверете с
нивелир)** върху здрава почва с растителност, в никакъв случай върху бетон или асфалт, тъй като така ще се възпрепятства достъпа на организми от почвата в най-долната камера. Настойчиво препоръчваме да разположите страничните стени върху основа с ширина около 20 см от бетон или тухли,

защото компостерът в двете си камери се натоварва с до 100 кг и в противен случай може да потъне в меката почва. Потърсете място близо до къщата, на полусянка, защото процесът на компостиране се нуждае от топлина, но материалът за компоста може да стане прекалено сух под въздействието на прекалено голяма горещина и трябва да му се добавя вода (идеалната влажност е като „изстискана гъба“).

Каталожните номера с 5 позиции са набити върху шприцованите части за по-лесна идентификация (с изключение на дребните части, като манивелния лост и дръжките). Всички външни стени на компостера се фиксират и заключват чрез окачване на крайниците на предните стени (клапи) отгоре в прорезите на страничните стени и избутване на предните стени надолу. За външните стени това е необходимо да се направи само веднъж.

При завиване на стените на горната камера (фигура 7 и 8) обърнете внимание преди това да завинтите страничните болтове (фиг. 7), едва след това болтовете, които трябва да се поставят отгоре (фиг. 8) при същевременно притискане на страничните стени. След това компостерът се обръща за поставяне на алуминиевите рамки (8), така че алуминиевите рамки да се завият отвътре на откритата долна страна с преди това разпробитите стени на компостера. След това отново обърнете компостера.

Манивелният лост за движение на въртящото се дъно може да се монтира вляво или вдясно. Манивелният лост се прокарва през задните отвори на страничните стени (не под вече монтираната предна камера, фиг. 15). Обърнете внимание, че когато манивелният лост е разположен вляво (гледано отпред върху компостера), движението му е в посоката на часовниковата стрелка, при манивелен лост вдясно - движението е в посока, обратна на часовниковата стрелка. Дръжката на манивелния лост се прибира в него в хоризонтално положение на манивелния лост и се застопорява в страничната стена. Така въртящото дъно е фиксирано (основно положение). При монтирането на въртящото се дъно обърнете внимание, че гладката страна на дъното по-късно трябва да е горе, така че при завиване на дъното с колянния вал манивелният лост е ориентиран надолу съгласно скицата, по-късно манивелният лост се придвижва към средата на компостера, тогава гладката страна на въртящото се дъно е горе.

КРАТКО РЪКОВОДСТВО при стар- тиране на компостирането

Поставяйте на един път, ежедневно след отваряне на горния капак в горната камера органични материали за компост от кухнята и градината, по възможност различни отпадъци, като остатъци от зеленчуци или плодове, остатъци от цветя, наситеното, отрязано при оформянето на храсти, неголеми количества окосена трева – винаги затваряйте капака отново!

Когато горната камера се напълни, повдигнете двата странични, жълти застопоряващи лоста (P) едновременно, избутайте ги напред, така че клапите да се отворят. Фиксирайте клапата в отворено положение чрез притискане на дръжките надолу. Материалът за компост се плъзга в следващата камера, избутайте с дребен градински инструмент,

докато горната камера се изпразни. Ако сега добавите стартер-катализатор за компостиране – малко количество градинска почва съдържа и достатъчно почвени бактерии, ще постигнете оптималните условия. Сега отново затворете клапата чрез повдигане и издърпване за двата лоста.

Сега отново започнете с пълненето на горната камера. Във втората камера материалът за компост сега се обогатява интензивно с въздух, двата странични вентилационни шибъра регулират подаването на въздух - през лятото да се отварят напълно, при по-продължителен период на суша да се затворят наполовина или напълно, за да не изсъхне материалът за компоста – през хладните сезони да се затварят. Чрез компостирането материалът за компоста се нагрява и бързо губи обем – можете да сипете в тази камера няколкократно количеството от първата камера, докато камерата се напълни изцяло. (Ако искате да наблюдавате този процес, задната клапа на капака може да се отвори лесно след отваряне на предната дръжка на капака и повдигане на застопоряването на клапата на капака, в нормално положение винаги дръжте затворено.)

Едва когато най-горната камера отново трябва да се изпразва и втората камера е пълна, отделете страничната дръжка на манивелния лост и чрез завъртане (в посоката или обратно на посоката на часовниковата стрелка – виж съветите в инструкциите за монтаж) изпразнете в най-долната камера. Завъртете манивелния лост няколкократно, след това отново го застопорете в хоризонтално положение чрез обръщане на дръжката. Сега отново изпразнете горната камера във втората камера. Сега при интензивния контакт с организмите в почвата се извършва доугниването на охладения компостен материал, в зависимост от сезона можете скоро чрез отваряне на предната или задната клапа за вземане да вземате готов суров компост от долу – камерната система не разрешава смесването с пресния материал за компост.

Защо компостерът е изграден от 3 камери? Най-горната камера е т. нар. събирателна камера, в която след отваряне на капака слагате ежедневните органични отпадъци от кухнята и градината – след пълненето дръжте капака винаги затворен. Тази камера е в голяма степен изолирана и анаеробна, така че компостният материал почти не се променя до пълното напълване на камерата. Едва при поставянето в следващата камера, камерата за компостиране, компостният материал бива интензивно обогатен с въздух (аеробно) и се разлага бързо при отделяне на влага и намаляване на обема. Развиваната топлина не е желана за организмите в почвата, те влизат в контакт с вече в голяма степен угнилия компост едва в третата камера, най-долната камера, и преработват угнилия компост в хумус. Поради това, че средната камера се изпразва в долната камера само през големи периоди от време и че не се допуска постъпване на пресни, неугнилия отпадъци, дейността на организмите в почвата не се нарушава. Същевременно е постигната една известна сигурност срещу вредните гризачи, тъй като те, ако изобщо се интересуват от нещо, проявяват интерес само към пресните отпадъци, които са в една от горните камери, а не на земята. Избягвайте да слагате в компостера месни отпадъци и сготвени хранителни про-

дукти (с изключение на зеленчуци), за да не привлечат вредители.

Уважаеми клиенти, в разработването на този новаторски компостер са вложени много часове на разработка, както и на научни изследвания. Бихме се радвали, ако ни помогнете с вашите наблюдения и обратна връзка, за да получим други важни указания относно използването.

При въпроси или идеи ще ни намерите на – вижте по-долу.

S VIKTIGT

– Användningsanvisningar för din nya kompostbehållare
– VIKTIGT – läs igenom dessa omsorgsfullt!

Obs säkerhetsanvisningar: Fyll inte på het aska eller glöd! Komposten får inte ställas upp i omedelbar närhet till hus eller andra byggnader. Luta den inte mot en byggnad - på grund av den osannolika händelsen att den skulle kunna självantändas! Ett tillräckligt säkerhetsavstånd på minst 5 m måste iakttas till alla byggnader.

PE-förpackningen är inte en leksak för barn. Risk att kvävas! Förpackningen ska omedelbart lämnas i soptunnan för återvinningsbart material. (PE är miljövänlig och ogiftig.)

Bästa kund!

Tack för att du valt en JUWEL kvalitetsprodukt. Läs igenom denna monteringsanvisning noggrant och beakta följande tips för bästa komposteringsresultat.

Kompostbehållaren Aeroplus har tagits fram efter flera års utvecklingsarbete i samarbete med universitetsinstitutet för mikrobiologi. Denna möjliggör bästa komposteringsresultat med enklast möjliga användning. Genom att kompostmaterialet genomgår de tre kamrarna och flyttas två gånger inom komposten slipper du den besvärliga blandningen av kompostmaterialet och luftningen. Den tätade översta kammaren med vindsäkert lock förhindrar störande insektsangrepp – med undantag av de små fruktflugorna som ofta följer med frukt- eller grönsaksavfall. Av avgörande betydelse är emellertid att en relativt stor mängd avfall kommer in i den mellersta kammaren, komposteringskammaren, vid tömning av den övre kammaren. Den mellersta kammaren värms då upp intensivare och snabbare under lufttillträde än som skulle vara fallet med dagliga mindre påfyllningsmängder. Även tömningen av den andra kammaren, komposteringskammaren, med hjälp av veven på utsidan och en svänghylla är komfortabel och kompostmaterialet blandas utan att man behöver använda händerna. Tack vare kammersystemet kan råkomposten i den nedersta kammaren tas ut lättare än hos sedvanliga komposter eftersom det är löst och inte blandat med färskt avfall.

VIKTIGA TIPS för montering

Var noga med att placera den nya komposten vågrätt (kolla med vattenpass) på fast, naturligt mark, absolut inte på betong eller asfalt

eftersom man då förhindrar att markorganismer kommer in i den nedersta kammaren. Vi rekommenderar att placera sidoväggarna på ett ca 20 cm brett underlag av betong- eller tegelstenar. Din kompost belastas genom kompostmaterialet i de båda kamrarna med upp till 100 kg och skulle annars kunna sjunka in i mjuk mark. Välj en plats i närheten av huset i halvskugga, komposteringsprocessen kräver värme, däremot kan kompostmaterialet bli för torrt vid en värmebölja och måste då vattnas (den idealiska fuktigheten är som en ”urkramad svamp“).

De 5-siffriga artikelnumren i listan med delar är också präglade på komponenterna för att underlätta identifikationen (med undantag av smådelar, som vev och handtag). Alla ytterväggar i komposten förreglas genom att hänga upp framväggarnas (luckornas) noppor uppifrån i sidoväggarnas slitsar och skjuta framväggarna nedåt. För ytterväggarna behövs detta bara göras en gång.

Vid fastskruvning av den övre kammarens väggar (bild 7 och 8) skall först **skruvarna på sidan** (bild 7) skruvas in och **först därefter skruvarna som sätts i uppifrån** (bild 8), medan samtidigt sidoväggarna trycks emot. Därefter **vänds komposten** för insättning av aluminiumramarna (Ø) så att aluminiumramarna skruvas fast inifrån på den öppna undersidan med de förborrade kompostväggarna. **Därefter vänds komposten igen.** Veven för svänghyllans rörelse kan monteras på vänster eller höger sida. Vevaxeln förs in genom de bakre borrhålen i sidoväggarna (ej under den just monterade främre kammaren, bild 15). Se till att veven på vänster sida (sett framifrån mot komposten) vevas medurs, medan veven på höger sida vevas moturs. Vevhandtaget fälls in veven i vevens vågräta läge och förreglas i sidoväggen. Då fixeras svänghyllan (grundläge). Se till vid montering av svänghyllan att hyllans släta sida senare måste ligga upptill. Vid fastskruvning av hyllan med vevaxeln står veven enligt skissen bakåt. Senare förflyttas veven mot kompostens mitt, då är svänghyllans släta sida upptill.

KORTFATTAD ANVISNING vid start av komposteringen

Lägg i organiskt kompostmaterial från kök och trädgård – så olikartat avfall som möjligt, grönsaks- eller fruktrester, blomsterrester, finfördelade kvistar från buskar, inte för stora mängder gräsklipp på en gång – dagligen i den övre kammaren genom att öppna locket. Var noga med att alltid stänga locket igen!

När den övre kammaren är full skall de båda gula förreglingsspakarna (P) på sidan lyftas samtidigt och skjutas framåt så att luckan öppnas. Fixera luckan i öppet läge genom att trycka ner handtagen. Kompostmaterialet glider ner i nästa kammare, skjut ner resterna med ett litet trädgårdsverktyg tills den övre kammaren är helt tom. Om du nu tillsätter en kompoststartare – en liten mängd trädgårdsjord innehåller också tillräckligt med markbakterier – skapar du optimala förutsättningar. Stäng nu luckan igen genom att lyfta och dra i de båda spakarna.

Börja nu med att fylla den övre kammaren igen. I den andra kammaren luftas kompostmaterialet nu intensivt, de båda luftningsspjällen på sidan reglerar lufttillförseln – på sommaren öppnas de helt, vid längre perioder av torka skall de stängas till hälften eller helt så att kompostmaterialet inte torkar ut – under den kalla årstiden stängs de. Genom kompostering värms kompostmateri-

alet upp och förlorar snabbt volym – du kan hålla i den översta kammarens innehåll flera gånger i denna kammare innan den är helt full. (Om du vill iakttä denna procedur kan den bakre luckan öppnas lätt efter det att det främre lockhandtaget öppnats och spärren i luckan lyfts. I normala fall skall luckan hållas stängd).

Först när den översta kammaren behöver tömmas igen och den andra kammaren är full skall vevhandtagen på sidan fällas ut och vridas (medurs eller moturs – se tips i monteringsanvisningen) och den andra kammarens innehåll tömmas ner i den nedersta kammaren. Vrid veven upprepade gånger och arretera den sedan i vågrätt läge genom att fälla in handtaget.

Töm nu den övre kammaren i den andra kammaren igen. I intensiv kontakt med markorganismer sker nu efterkompostering av det avkylda kompostmaterialet. Beroende på årstid kan du nu snart ta ut råkompost underifrån genom att öppna den främre eller bakre tömningsluckan – tack vare kammarsystemet sker ingen blandning med färskt kompostmaterial.

Varför är komposten konstruerad med tre kamrar? Den översta kammaren är den så kallade insamlingskammaren där du dagligen lägger i organiska avfall från kök och trädgård efter att ha öppnat locket – stäng alltid locket efter påfyllning. Denna kammare är tät och anaerob så att kompostmaterialet knappast förändras tills kammaren fyllts helt. Först efter det att materialet hållits ner i nästa kammare, komposteringskammaren, luftas kompostmaterialet intensivt (aerob) och bryts snabbt ner medan fukt avges och volymen reduceras. Värmeutvecklingen är inte önskvärd för markorganismer, dessa kommer först i den tredje kammaren, den nedersta kammaren, i kontakt med den nu till största delen nedbrutna komposten och förvandlar den till humus. Genom att innehåll i den mellersta kammaren töms ner i den undre kammaren med större tidsintervall kommer färskt, ej nedbrutet avfall inte ner där och markorganismerna störs då inte i sitt arbete. Detta system innebär dessutom optimal säkerhet mot skadliga gnagare eftersom dessa – om överhuvudtaget – endast är intresserade av färskt avfall som ligger i en av de övre kamrarna och inte nere vid marken. Undvik att blanda i köttavfall i komposten, inte heller kokta livsmedel (med undantag av grönsaker) för att inte locka tills sig skadedjur.

(SF) TÄRKEÄÄ

**– Uden kompostorisi käyttöohjeet – TÄRKEÄÄ –
Lue ohje ehdottomasti läpi!**

Huomio turvallisuusohje:

ÄLÄ TÄYTÄ KOMPOSTORIIN KUUMAA TUHKAA ÄLÄKÄ KEKÄLEITÄ!

Kompostoria ei saa sijoittaa talon tai muiden rakennusten läheisyyteen. Se ei saa nojata rakennukseen – epätodennäköisen itsesyttymisen vuoksi! Säilytettävä riittävä, vähintään 5 metrin etäisyys kaikkiin rakennuksiin!

PE-pakkaus ei ole lasten leikkikalua – tukehtumisvaara! Pakkaus hävitettävä välittömästi purkamisen jälkeen kierrätysboksiin. (PE on ympäristöystävällinen ja myrkytön!)

Hyvä asiakas!

Kiitos, että ostit JUWEL laatutuotteen, kun noudat rakennusohjetta ja seuraavia vihjeitä, niin kompostointisi onnistuu optimaalisesti.

Kompostori Aeroplus (kansainvälistä patenttia haettu) on kehitetty monivuotisen työn tuloksena yhdessä yliopiston mikrobiologian laitoksen kanssa, sen tehtävänä on mahdollistaa optimaaliset kompostointitulokset mahdollisimman vähällä vaivalla.

2-kertaisella sekoittamisella kompostorin sisällä kompostoitavan aineen kulkiessa 3 kammion läpi säästyy sinulta epämiellyttävää – kompostoitavan aineen sekoittaminen ja ilmastaminen. Hyvin eristetyllä, ylimmällä kammioilla, jossa on tuulisuojuutus kansi, vähennetään myös hyönteishaittaa – lukuun ottamatta pieniä hedelmäkärpäsiä, jotka tulevat usein jo hedelmä- ja vihannesjätteiden mukana. Ratkaisevaa on, että kun ylittää kammioita tyhjennetään keskimääräiseen kompostointikammioon, johdetaan siihen suhteellisen suuri jätemäärä kerrallaan. Isompi määrä lämpenee intensiivisemmin ja nopeammin sen saadessa ilmaa kuin pieni päivittäinen täyttömäärä.

Myös toisen kompostointikammion tyhjennys ulkopuolisella kammella ja kiertyvällä pohjalla on vaivatonta ja tämä sekoittaa kompostoitavan aineen ilman, että tarvitsee käyttää käsiä. Myös kompostorin kammiojärjestelmän alimassa kammiossa oleva raakakomposti voidaan poistaa helpommin verrattuna tavanomaisiin kompostoreihin, koska se on irrallista eikä sitä ole sekoitettu tuoreisiin jätteisiin.

Tärkeitä VIHJEITÄ asennusohjeeseen

Aseta uusi kompostori ehdottomasti vaakasuooraan (käytä vesivaakaa) tasaiselle maaperälle, älä missään tapauksessa betonille tai asfaltille, koska muuten maassa olevien eliöiden pääsy alimpaan kammioon estyy. Suosittelemme ehdottomasti, että sivuseinät asetetaan noin 20 cm leveälle betoni- tai tiilikivialustalle, koska kompostori kuormataan kummankin kammion kompostoitavalla jätteellä jopa 100 kilolla, se voisi muuten painua pehmeään maaperään. Etsi kompostorille puolivarjojen paikka talon läheisyydessä, kompostointiprosessi vaatii lämpöä, kompostijäte voi kuitenkin kuivua liikaa suuressa kuumuudessa, ja sitä olisi sitten kasteltava (ihanteellinen kosteus on kuin, ”puristettu sieni“).

5-numeroiset tuotenumerot osaluettelossa on stanssattu myös ruiskuosille helpottamaan tunnistamista (poikkeuksena pienosat, kuten kambi ja kahvat). **Kaikki kompostorin ulkoseinät lukitaan ripustamalla etuseinien** (luukkujen) **nystyrät** ylhäältä sivuseinien rakoihin ja työntämällä etuseinät alas. Ulkoseinille tämä on tarpeen vain kerran. Kun ruuvaat ylempään kammion (kuva 7 ja 8) seinää, tarkista tätä ennen, että sivuruuvit (kuva7) on ruuvattu ja sitten vasta ruuvataan ylhäältä asetettavat ruuvit (kuva 8) samanaikaisesti sivuseiniä painamalla. Tämän jälkeen käännetään kompostoria alumiinikehysten asentamiseksi niin, että alumiinikehykset avoimella alapuolella on ruuvattu sisältä sinne esiporattuihin kompostorin seinisiin. Käänä sitten kompostori taas takaisin.

Kambi kiertyvän pohjan liikuttamiseen voidaan asentaa vasemmalle tai oikealle. Tarkista, että **vasenta kahvaa (edestä kompostoriin katsottuna) kierretään myötäpäivään ja oikeaa kahvaa kierretään vastapäivään. Kammen kahva käännetään kahvan vaakasuoarassa asennossa tähän ja se lukitsee näin kiertyvän pohjan (perusasento).** Tar-

kista kiertyvää pohjaa asentaessasi, että pohjan sileän osan on myöhemmin oltava ylhäällä niin, että pohjaa ruuvattaessa kampiakselin kanssa kahva on piirustuksen mukaisesti takana, myöhemmin kahvaa liikutetaan sitten kompostorin keskelle, silloin kiertyvän pohjan sileä puoli on ylhäällä.

LYHYT OHJE kompostorin käynnistykseen

Kun ylempi kansi on avattu, lisää päivittäin ylempään kammioon orgaanista kompostoitavaa keittiö- ja puutarhajätettä, mahdollisimman erilaisia jätteitä, kuten vihannes- tai hedelmäjätteitä, kukkien jätteitä, pensasleikkettä, ei suuria määriä ruohonleikkuujätettä yhdellä kerralla, **sulje kansi aina tämän jälkeen!**

Kun ylempi kammio on täynnä, nosta kumppaakin sivulla olevaa, keltaista lukitusvipua samanaikaisesti ja työnnä eteen luukun avaamiseksi, kiinnitä luukku auki asentoon painamalla kahvat alas. Kompostijäte liukuu seuraavaan kammioon, työnnä sitä pienellä puutarhatyökälällä, kunnes ylempi kammio on tyhjennetty. Mikäli nyt lisää kompostoriin käynnistintä - pieni määrä puutarhamultaa sisältää myös riittävästi multabakteereita - saat optimaaliset edellytykset. Sulje nyt taas luukku kohottamalla ja vetämällä kummastakin vivusta.

Aloita nyt taas ylempään kammioon täyttäminen.

Toisessa kammiossa kompostijäte ilmastetaan nyt intensiivisesti, kummatkin sivuilla olevat tuuletusluistit säättävät ilmantuloa – kesällä ne ovat täysin auki, pitemmän kuivuuden aikana ne suljetaan puoliksi tai kokonaan, jottei kompostijäte kuivu – ja suljetaan viileänä vuodenaikana. Kompostointi lämmittää kompostijätteen ja se menettää nopeasti tilaavuutensa – voit lisätä tähän kammioon ensimmäisen kammion monikertaisen sisällön, kunnes kammio on aivan täynnä.

(Mikäli haluat seurata tätä prosessia, takaluukku voidaan avata hieman avaamalla etummainen kansikahva ja kohottamalla lukitusta kansiluukulla, normaalisti se pidetään aina suljettuna).

Vasta kun kammio on taas tyhjennettävä ja toinen kammio on täynnä, käännä sivulla oleva kampikahva ulos ja tyhjennä alin kammio kiertämällä (myötäpäivään tai vastapäivään – katso asennusohje). Kierrä kampea useaan kertaan, lukitse se sitten vaakasuooraan asentoon kääntämällä käsikahva.

Tyhjennä nyt ylempi kammio toiseen kammioon. Intensiivisellä kontaktilla maan eliöihin tapahtuu nyt jäähtyneen kompostijätteen kypsyminen, vuoden ajasta riippuen voidaan nyt pian avaamalla etummainen tai takimmainen poistoluukku poistaa raakakomposti – tuoreen kompostijätteen sekoittamista ei tapahdu kammiojärjestelmällä.

Miksi kompostori on rakennettu kolmesta kammioista? Ylin kammio on niin sanottu keruukammio, johon kannen avaamisen jälkeen lisätään päivittäin orgaaniset keittiö- ja puutarhajätteet – pidä kansi aina suljettuna täytön jälkeen.

Tämä kammio on tiivistetty ja ilmastettu (anaerob) niin, että kompostijätteessä tapahtuu tuskin muuttumista, kunnes kammio on täysin täytetty. Vasta kun jäte on tunkeutunut seuraavaan kammioon, kompostointikammioon, kompostoitava aine ilmastetaan (aerob) intensiivisesti ja se hajoaa nopeasti luovuttamalla kosteutta ja vähen-

tämällä tilavuutta. Lämmön muodostuminen ei ole toivottu maaperän eliöille, nämä tulevat vasta kolmannessa kammiossa, alimmassa kammiossa kosketuksiin pitkälti lahonneen kompostin kanssa ja muodostavat tästä humusta. Sen johdosta, että keskimäinen kammio tyhjenetään pitemmin aikavälein alempaan kammioon, eikä siihen lisätä tuoreita jätteitä, jotka eivät ole lahonneet, eliöitä ei häiritä niiden työskentelyssä. Samanaikaisesti on suojauduttu vahingollisilta jyrksijöiltä, koska nämä, mikäli ollenkaan, ovat kiinnostuneita vain tuoreista jätteistä, jotka ovat jossakin ylemmässä kammiossa eikä pohjalla. Vältä lisäämistä kompostoriin lihajätteitä taikka keitettyjä elintarvikkeita (poikkeuksena vihannekset), ettei houkutteli paikalle tuholaisia.

Arvoisa asiakas – tämän modernin kompostorin kehittämiseen on käytetty paljon aikaa, myös tieteellisessä tutkimuksessa. Olisimme iloisia, mikäli auttaisitte meitä huomioillanne ja kertomuksillanne, jotta saisimme niistä tärkeitä käyttövihjeitä.

Mikäli sinulla on kysymyksiä tai vinkkejä, voit ottaa yhteyttä kund@juwel.com tai ottaa yhteyttä osoitteeseen.

N VIKTIG

– brukshenvisninger for din nye kompostbeholder

– VIKTIG – må absolutt leses!

Obs sikkerhetshenvisninger:

IKKE FYLL PÅ VARMASKE hhv. GLØD! Kompostbeholderen må ikke settes opp i nærheten av huset eller andre bygninger. Den må ikke lene mot bygninger – i tilfelle usannsynlig selvantennelse! Det må overholdes en sikkerhetsavstand på minst 5 m til alle bygninger.

PE-emballasjen er intet barneleketøy – kvelningsfare! Emballasjen skal straks bringes i søppelcontainer etter åpning. (PE er miljøvennlig og ugiftig).

Kjære kunde!

Vi takker for at du har kjøpt et JUWEL kvalitetsprodukt. Vennligst legg merke til oppbyggnings- bruksanvisningen og etterfølgende tips for optimal kompostering.

Kompostbeholderen Aeroplus ble utviklet i mangeårig samarbeid med universitetsinstituttet for mikrobiologi. Den skal hjelpe deg å oppnå god kompostering med muligst enkel betjening. Med 2 ganger omsetting i komposterbeholderen på veien for avfallet gjennom de 3 kamrene slipper du den brysomme omsettingen – blanding av avfallet og lufting. Med det vidtgående tettede, øverste kammer med vindsikret deksel blir også insektplagen redusert – med unntak av de små båndfluene som ofte allerede kommer inn sammen med frukt- og grønnsakavfall. Men det avgjørende er, at ved tømning av øvre kammer bringes det en relativ stor avfallsmengde inn i det midtre kammer, og avfallet blir i forbindelse med luftinntak dermed oppvarmet mer intensivt og raskere enn tilfellet hadde vært med daglige små påfyllinger. Tømning av det andre komposteringskammeret med den utvendige sveiven og dreiebunnen er komfortabel og blander avfallet uten manuell omsetting. Med kammer-systemet kan rå kompost i det nederste kammeret sam-

menlignet med vanlige kompostbeholdere, lettere tas ut fordi den er løs, og den er heller ikke blandet sammen med ferskt avfall.

VIKTIGE TIPS til monteringsbruksanvisningen

Kompostbeholderen må absolutt settes vannrett (vaterpass) på fast jordbunn, ikke i noen tilfeller på betong eller asfalt fordi levevesener i jorden da ikke har tilgang til det nederste kammeret. Vi anbefaler uttrykkelig å sette sideveggene på et ca. 20 cm bredt underlag av betong- eller murstein. Din kompostbeholder blir med avfallet i begge kamrene belastet med ca. 100 kg og kan synke hvis underlaget er mykt. Finn en plass i nærheten av huset i halvskygget område, kompostbeholderen trenger varme, men avfallet kan bli tørt med for stor varme og må da vannes (ideell fuktighet som en "uttrykket svamp").

Artikkelnummeret (5 tall), på delelisten er også markert på sprøytedelene for lettere identifisering (unntak smådelene som sveiv og grep). Alle yttervegger på kompostbeholderen blir hengt inn med tappene på forveggene (klaffer) ovenifra inn i slissene på sideveggene og låses ved å skyve forveggene ned. For ytterveggene er dette bare en gang nødvendig.

Ved tilskruing av veggene for øvre kammer (bilde 7 og 8) må du passe på at **skruene på siden** (bilde 7) **først** er skrudd inn, **først deretter skruene som skal settes inn ovenifra** (bilde 8) ved samtidig påtrykking av sideveggene. Deretter skal **kompostbeholderen snus** for innsetting av aluminiumsrammen (d), slik at aluminiumsrammen på den åpne undersiden kan tilskrus innenfra på de forborede kompostbeholderveggene. **Deretter skal kompostbeholderen igjen snus.**

Sveiven for å bevege dreiebunnen kan settes på venstre eller høyre side. Sveivakselen føres gjennom de bakre boringene på sideveggene (ikke under det nettopp monterte fremre kammer, bilde 15). Pass på ved sveiven på venstre side (sett forfra på kompostbeholderen) at sveiven dreies med urviseren, ved sveiven på høyre side dreies mot urviseren. Sveivgrepet blir i vannrett stilling av sveiven klaffet inn og låst på sideveggen. Slik er dreiebunnen fiksert (grunnstilling). Ved montering av dreiebunnen må det passes på at den glatte siden av bunnen skal være opp, slik at sveiven står bakover ved forskruingen av bunnen med sveivakselen som på skissen. Deretter blir så sveiven beveget mot midten av kompostbeholderen, da er den glatte siden av dreiebunnen opp.

Kort veiledning for begynnelse av kompostering

Organisk avfall fra kjøkken og hage, muligst forskjellig avfall som grønnsaker og fruktrester, blomsterrester, hakkels fra busker, ikke så store mengder plengress på en gang, legges inn daglig i det øverste kammeret etter åpning av dekslet – deksel må igjen alltid lukkes!

Når det øverste kammeret er fullt, løftes de to gule låsearmene (P) på siden samtidig opp, og skyves forover slik at klaffen åpnes. Ved å trykke grepene ned fikseres klaffen i åpen stilling. Avfallet glir inn i neste kammer. Etterskyv med et lite hageverktøy til det øverste kammeret er tømt. Hvis du nå tilsetter en kompoststarter – en liten mengde hagejord inneholder også nok jordbakterier – har du optimale betingelser, Nå

lukkes klaffen igjen ved å løfte og trekke i de to armene.

Nå kan du begynne med å fylle det øverste kammeret. I det andre kammeret blir nå avfallet intensivt luftet. De to glidere-regulatorene for lufting regulerer luftinntaket – om sommeren helt åpent, ved lengre tørkeperioder lukkes de delvis eller helt for at avfallet ikke uttørkes – i den kalde årstiden lukkes luftingen. Med komposteringen oppvarmes avfallet og volumet reduseres hurtig. I dette kammeret kan du flere ganger bringe inn kammerinnholdet fra det første kammeret, til kammeret er helt fullt. (Dersom du har lyst til å iakttatte denne prosessen kan dekselklaffen lett åpnes. Åpne først fremre dekselgrep og frigjør låsingen på dekselklaffen. Normalt skal den holdes stengt).

Først når det øverste kammeret igjen må tømmes og andre kammer er fullt, klaffes sveivgrepet på siden ut og med dreieing (med urviseren eller mot urviseren – se tips i monteringsveiledningen) tømmes det i det nederste kammeret. Sveiven dreies flere ganger, så låses den igjen i vannrett stilling ved å klaffe sammen grepet. Nå tømmes det øverste kammeret igjen i det andre kammeret. I intensiv kontakt med jordlevevesener følger nå etterkomposteringen av det avkjølte avfallet. Avhengig av årstiden kan du snart med åpning av uttaksklaffene foran eller bak ta ut den rå komposten. En sammenblanding med ferskt avfall skjer ikke med kammer-systemet.

Hvorfor er kompostbeholderen konstruert med 3 kamre?

Det øverste kammeret er det såkalte samle-kammeret der du etter åpning av dekslet legger inn det daglige organiske avfallet fra kjøkken og hage. Etter påfyllingen skal dekslet alltid være lukket. Dette kammeret er vidtgående avtettet og anaerob, slik at avfallet før fullstendig oppfylling av kammeret nesten ikke forandrer seg. Først ved innbringning i det neste kammeret, komposteringskammeret, blir avfallet intensivt luftet (aerob) og nedbrytes raskt under avgivelse av fuktighet og redusering av volumet. Varmeutviklingen er uønsket for jordlevevesener. De kommer først i det tredje kammeret, det nederste kammeret, i kontakt med den vidtgående opprætningen av avfallet og bearbeider det til humus. Fordi midtkammeret kun tømmes i det nederste kammeret i større tidsavstander, og at ingen ferske, ikke råtnet avfall, bringes inn blir jordlevevesener ikke forstyrret i sin virksomhet. Samtidig er en høy sikkerhet mot gnagere oppnådd fordi de bare, om overhodet, har interesse for ferskt avfall som ligger i et av de øvre kamrene, men ikke i det nederste på jord. Ikke legg kjøttavfall eller kokte næringsmidler (unntak grønnsaker) i kompostbeholderen for at skadedyr ikke lokkes.

Kjære kunde- vi har brukt mange timer på utviklingen av denne nye kompostbeholderen, også vitenskapelig forskning. Det vil glede oss om du med dine iakttagelser og beretninger hjelper oss med viktige brukshenvisninger.

Ved spørsmål eller forslag kan du henvende deg til – se nedenfor.

DK VIGTIGT

– Anvendelsehenvisninger for din nye kompostbeholder – VIGTIGT – Skal ubetinget læses!

Bemærk: Sikkerhedshenvisninger: FYLD ALDRIG VARM ASKE ELLER GLØDER I!

Kompostbeholderen må ikke opstilles umiddelbart i nærheden af huset eller andre bygninger. Må ikke læne sig op af bygninger - for det usandsynlige tilfældes skyld, at der opstår selvantændelse! En tilstrækkelig sikkerhedsafstand på mindst 5 m til alle bygninger skal overholdes!

PE-embalagen er ikke legetøj for børn - Fare for at blive kvalt! Efter åbning skal embalagen straks bortskaffes i recyclingindsamling. (PE er miljøvenligt og ugiftigt.)

Anvendelse i overensstemmelse med formålet: Dette tørrestativ er kun beregnet til privat brug.

Kære kunde!

Vi takker for købet af et JUWEL kvalitetsprodukt. Overhold venligst opbygningsvejledningen og de nedenstående gode råd for optimale komposteringsresultater.

Kompostbeholderen Aeroplus er udviklet gennem flere år sammen med universitetsinstituttet for mikrobiologi, den skal gøre det muligt for dig at opnå gode komposteringsresultater ved en så nem betjening som muligt. Ved at omstikke 2 gange i kompostbeholderen på kompostmassens vej gennem de 3 kamre slipper du for en besværlig omstikning - blanding af kompostmassen og luftning. Med det stort set tætte øverste kammer med vindsikkert låg mindskes generende forekomst af insekter - med undtagelse af de små frugtfluer, som ofte allerede kommer ned sammen med frugt- og grøntsagsaffald. Men det afgørende er, at der ved tømningen af det øverste kammer kommer en relativt stor affaldsmængde ind i det midterste komposteringskammer, som under lufttilførsel opvarmes mere intensivt og hurtigere, end hvis der hver dag fyldes en lille mængde på. Også tømningen af det andet komposteringskammer med det udvendige håndsving med drejebund er bekvemt og blander kompostmassen uden manuel omstikning. Med kammeret kan råkomposten i det nederste kammer nemmere tages ud end ved almindelige kompostbeholdere, fordi den er løs, og den er heller ikke blandet med frisk affald.

VIGTIGE TIPS til montagevejledning
Stil ubetinget den nye kompostbeholder vandret (vaterpas) på en solid, naturlig jordbund, aldrig på beton eller affald, da adgangen i det nederste kammer forhindres for jordorganismer. Vi anbefaler indtrængende, at sidevæggene stilles på et ca. 20 cm bredt underlag af beton eller mursten. Kompostbeholderen belastes på grund af kompostmassen i de to kamre med op til 100 kg og ville derfor kunne synke ned i blød jord. Find en plads med halvskygge i nærheden af huset, komposteringen skal bruge varme, men ved for stor varme kan kompostmassen blive for tør og skal så vandes (den ideelle fugtighed er som en "udtrykket svamp").

De 5-cifrede artikelnumre fra artikellisten er også prentet ind på de sprøjtestøbte dele for en nemmere identificering (ikke smådele som håndsving og greb). Alle kompostbeholderens udvendige vægge låses fast ved at hænge forvæggens (klappernes) tapper oppefra ind i sidevæggens slidser og skubbe forvæggene ned. For de udvendige vægge er dette kun nødvendigt én gang.

Ved sammenskrubning af væggene fra det øverste kammer (billede 7 og 8) skal du sørge for at skruer **skrueerne i siden ind først** (billede 7), **først derefter de skrueer, som skal indsættes oppefra** (billede 8), samtidig med, at sidevæggene trykkes på. For at indsætte aluminiumrammen (d), **vendes kompostbeholderen derefter om**, så aluminiumrammen indefra på den åbne underside kan skrues sammen med med de forberede kompostbeholdervægge. **Så vendes kompostbeholderen om igen.**

Håndsvinget til at bevæge drejebunden kan anbringes i venstre eller højre side. Krumtapakslen føres gennem de bageste borer i sidevæggene (ikke under det netop monterede forreste kammer, billede 15). Ved håndsvinget monteret til venstre (hvis man ser kompostbeholderen forfra) skal der drejes med uret, ved håndsvinget monteret til højre drejes mod uret. Håndsvingets greb klappes med håndsvinget i vandret stilling ind i dette og låses fast i sidevæggen. Så er drejebunden fikseret (grundstilling). Ved drejebundens montering skal du være opmærksom på, at bundens glatte side senere skal være oppe, så håndsvinget, når bunden skrues sammen med krumtapakslen, står bagud som vist på tegningen, senere bevæges håndsvinget så hen til kompostbeholderens midte, så er drejebundens glatte side oppe.

KORTFATTET VEJLEDNING til at begynde kompostering

Organisk kompostmasse fra køkken og haven, helst forskellige affaldstyper som grøntsags- eller frugtrester, blomsterrester, grenafklip, ikke for store mængder græs på en gang, kommes i øverste kammer hver dag efter at have åbnet det øverste låg. Luk låget bagefter igen!

Når det øverste kammer er fyldt, løftes de to gule låsearme (P) i siden samtidig og skubbes frem, så klappen åbnes. Lås klappen fast i den åbne stilling ved at trykke grebene ned. Kompostmassen glider ned i næste kammer, skub efter med et lille haveredskab, indtil det øverste kammer er tømt. Hvis du nu tilsætter kompost starter - en lille mængde havejord indeholder også tilstrækkelig mange jordbakterier - skaber du optimale forudsætninger. Nu lukkes klappen igen ved at løfte og trække i de to greb.

Nu begynder du at fylde det øverste kammer igen. I det andet kammer bliver kompostmassen nu luftet intensivt, de to ventilationsglidere i siden regulerer lufttilførslen - om sommeren helt åben, ved længere tørre perioder lukkes halvt eller helt, så kompostmassen ikke tørrer ud; i den kolde årstid lukkes. Ved komposteringen opvarmes kompostmassen og mister hurtigt volumen. De kan fylde dette kammer flere gange med indholdet fra første kammer, inden kammeret er helt fyldt. (Hvis du vil iagttage denne proces, kan den bageste lågklap åbnes lidt, når det forreste låg greb er åbnet, og stoppet i lågklappen er løftet op. Normalt skal den altid holdes lukket.) Først når det øverste kammer igen skal tømmes, og det andet kammer er fuldt, klappes håndsvingsgrebet i siden ud, og kammeret tømmes ned i det nederste kammer ved at dreje grebet

(med uret eller mod uret - se tips i montagevejledningen). Håndsvinget drejes flere gange, så låses det fast i vandret stilling igen ved at klappe håndgrebet om.

Nu tømmes det øverste kammer igen ned i det andet kammer. Ved intensiv kontakt med jordorganismer foregår efterrådningen af den afkølede kompostmasse nu. Alt efter årstid kan du efter kort tid udtage råkompost nedefra ved at åbne den forreste eller den bageste udtagningsklap. Med kammeret foregår der ingen sammenblanding med frisk kompostmasse.

Hvorfor er kompostbeholderen opbygget med 3 kamre? Det øverste kammer er det såkaldte samle kammer, hvor du ved at åbne låget fylder de dagligt opståede organiske affald fra køkken og have på. Efter påfyldning bedes du altid lukke låget igen. Dette kammer er stort set tæt og anaerobt, så kompostmassen næsten ikke forandrer sig, før kammeret er fyldt fuldstændigt. Først når den kommer ned i det næste kammer, luftes kompostmassen intensivt (aerobt) og nedbrydes hurtigt under afgivelse af fugtighed og med reduktion af voluminet. Varmeudvikling er uønsket for jordens organismer, disse kommer først i kontakt med komposten i tredje kammer og forarbejder den til humus. Fordi det midterste kammer kun tømmes ned i det nederste kammer med større mellemrum, og der ikke tilføres frisk, urådnet affald, bliver jordorganismerne ikke forstyrret ved deres arbejde. Samtidig opnås den videst mulige sikkerhed mod skadelige gnavere, da disse, om overhovedet, kun er interesseret i frisk affald, som ligger i det øverste kammer, men ikke ved jorden. Undlad at komme kødaffald eller kogte levnedsmidler (med undtagelse af grøntsager) i kompostbeholderen, så skadedyr ikke lokkes hen.

Kære kunde! Der er brugt mange timer, men også videnskabelig forskning til udviklingen af denne nye kompostbeholder. Det ville glæde os, hvis du med dine iagttagelser og beretninger hjælper med til at give yderligere vigtige anvendelsehenvisninger.

Ved spørgsmål eller forslag kan du kontakte os - se nedenfor.